

„ძიგ ზეობანი“

№1 2015

მწიგნობარი

რედაქტორისაგან

დაარსების დღიდან ჩემი მიზანია ნიჭიერი ბავშვების აღმოჩენა, მათი დახვეწა, პოპულარიზაცია, რაც დიდ შანსს და სტიმულს აძლევს მათ მომავალში, უფრო აქტიურად გააგრძელონ ცხოვრება. მაქსიმალურად გამოიყენონ საკუთარი შესაძლებლობები და გამოადგნენ ქვეყანას. სამწუხაროდ მსგავსი ხელშეწყობა ჩემს თაობას არ ჰქონდა და მე მიწდა მომავალ თაობას ქვეყნის ყველაზე დიდ საგანძურს, მცირეოდენით მაინც შევუწყო ხელი.

დაარსებიდან დღემდე ორგანიზაციამ ჩაატარა 78-საგნობრივი ოლიმპიადა, 30-ლიტერატურული კონკურსი, 10-საქალაქო ღონისძიება. 90-მოსწავლე დაჯილდოვდა უმაღლესი ხარისხის დიპლომითა და ფასიანი საჩუქრებით. 80-მასწავლებელს გადაეცა მადლობის სიგელი.

ჩვენ გავაგრძელებთ ნიჭიერი ბავშვების ძიებას და შენ იყავი შემდეგი!!!

სწორედ ამ მიზნის მიღწევას ემსახურება ჩემი ყველა წიგნი, ღონისძიება, კონკურსი და ეს ჟურნალიც. ეს არის ის დიდი მესიჯი, რომელიც მიწდა გაუგზავნო არა მარტო იმ ბავშვებს და მშობლებს, რომლებსაც ჩემთან ერთად გამოიარეს ეს გზა, არამედ მიწდა ამ მატარებელზე ყველა ბავშვი ამოვიდეს და ერთად მივიდეთ წარმატებამდე!

მანანა წულუკიძე

მწიგნობარი

ა(ა)პ

„მწიგნობარი“ დაფუძნდა 2010 წ.

➤ გამომცემელი და მთავარი რედაქტორი:

☞ მანანა წულუკიძე

➤ კომპიუტერული დიზაინერი:

☞ რამაზ ბერიძე

➤ ა(ა)პ „მწიგნობარის“

მისამართი: ქეთევან წამებულის
№36

☐ ტელეფონი

555 511 018

☐ ემაილი:

mtsignobari@mail.ru

☐ ვებ გვერდი:

www.mtsignobari.org.ge

☐ ჟურნალი გამოდის
წელიწადში სამჯერ.

რეგისტრირებულია საქარო
რეესტრში.

ნომრის შინაარსი

1.	ა(ა)პ „მწიგნობარის“ ისტორია	2
2.	მილოცვები.....	3
3.	მშობლები, მასწავლებლები, მოსწავლეები „მწიგნობარის“ შესახებ.....	5
4.	პოეტური სხივი.....	7
5.	ნორჩი პროზაიკოსები.....	16
6.	ფერებით აღქმული სამყარო.....	21
7.	საგნობრივი ტესტები.....	23
8.	ფსიქოლოგია.....	26
9.	რელიგიური თემები.....	30
10.	რუმბიკა, იცით თუ არა, რომ...?.....	35
11.	მხატვრული სიტყვის დიდოსტატები.....	37
12.	ქართველი მწერლების საბავშვო მოთხრობები და ლექსები.....	40
13.	უცხოელი მწერლის ნაწარმოებები.....	44
14.	გამოცანები, რებუსები, სახალისო ამოცანები, ბრძნული გამონათქვამები.....	47
15.	თავსატყეხები, ენის გასატყეხები.....	51
16.	გააფერადე.....	53
17.	იპოვე განსხვავება.....	55
18.	თავისუფალი თემა.....	56
19.	ფოტო გალერეა.....	58

ა(ა)იპ „მწიგნობარი“ ისტორია

ორგანიზაცია ა(ა)იპ „მწიგნობარი“ დაფუძნდა 2010 წელს. ორგანიზაციის დაფუძნება ქალბატონ მანანა წულუკიძისა და ქალბატონ დიანა ცეცხლაძის იდეა იყო. ბავშვებთან მჭიდრო და ახლო ურთიერთობა ფართო საგანმანათლებლო საქმიანობად იქცა. ორგანიზაციამ მოიწვია სხვადასხვა საგნის სპეციალისტები, რომლებმაც დაამუშავეს საგნობრივი ტესტები და ერთობლივი ნაყოფიერი წინა სამუშაო პროცესის შექმნის შემდეგ დაიწყეს შიდა სასკოლო საგნობრივი კონკურსების და ოლიმპიადების ჩატარება.

იდეამ გაამარლა, ორგანიზაციაში თანდათანობით წარმატებული სამუშაო-სამეცადინო-საკონკურსო პროცესი წარიმართა.

2011 წელს, ორგანიზაციის შექმნის ინიციატორს (შემდგომში დირექტორს) ქალბატონ მანანა წულუკიძეს გაუჩნდა კიდევ ერთი იდეა: გარდა აღნიშნულისა, ორგანიზაციას აქტიური მუშაობა წარემართა შემეცნებით-შემოქმედებითი კუთხითაც კერძოდ, მან ორგანიზაციაში მოიწვია ახალი თანამშრომელი მზევინარ ძირკვაძე, რომელთან ერთად დაიგეგმა შემოქმედებითი კონკურსების და მუშაობის პრინციპები, ორგანიზაციამ ამ მიმართულებითაც წარმატებული ნაბიჯები გადადგა, ხელი შეეწყო შემოქმედებითი ნიჭით დაჯილდოებული ბავშვების აღმოჩენა-გამოვლენას და საზოგადოებასთან დაახლოებას. „მწიგნობარი“ მართავს სხვადასხვა თემატურ შემოქმედებით ღონისძიებებს, კონკურსებს, მხატვრულ კითხვაში, საკუთარ შემოქმედებით ნამუშევართა წარმოსაჩენ შეხვედრებს, ავლენს საუკეთესოებს და შეფასების მიხედვით აჯილდოებს დიპლომებითა და ფასიანი საჩუქრებით.

ორგანიზაციამ თანდათან კიდევ უფრო გააფართოვა სხვადასხვა ჟანრის საქმიანობა. კერძოდ, ღონისძიებებზე, კონკურსებზე წარმოჩენილ მოსწავლეთა ნაწარმოებები. ფერწერულ ნამუშევრებს აგროვებს, ბეჭდავს, კინძავს და ამზადებს კრებულის სახით გამოსაცემად.

გარდა ამისა, ორგანიზაციამ გადაწყვიტა გამოსცეს ჟურნალი „მწიგნობარი“, რომელშიც ავტორთა ნამუშევრები და სხვადასხვა, მრავალფეროვანი თემატიკის შემეცნებით-შემოქმედებითი-გასართობი მასალები.

ჟურნალს დავანათლეთ ორგანიზაციის სახელი „მწიგნობარი“, რამე თუ შინაარსიდან გამომდინარე, იგი ბავშვებს მიაწოდებს სწორედ ცოდნის გასაფართოებელ სასწავლო მხატვრულ და შემოქმედებით-გასართობ მასალას. ვფიქრობთ, ჟურნალის გამოცემის ინიციატორის ქალბატონ მანანა წულუკიძის იდეა გაამართლებს და წარმატებით შეასრულებს თავის დრმა დანიშნულებას.

ორგანიზაცია ა(ა)იპ „მწიგნობარის“ თანამშრომლები: ბესიკ ბერიძე, თინათინ ფრანგიშვილი, გიტა ლემსაძე, ნინო ქარჩავა, ვახტანგ გოგრაქაძე, რამაზ ბერიძე აქტიურად მუშაობენ ახალ პროექტებზე. მათი მიზანი ორგანიზაციის საქმიანობის და მიმართულებების კიდევ უფრო გამრავალფეროვნებაა. კარგი იქნება თუ ამ პროექტებში თავის წვლილს შეიტანენ და ითანამშრომლებენ ჟურნალის მკითხველებიც.

გისურვებთ ჩვენს მიერ წარმოდგენილ შემეცნებით-შემოქმედებით-გასართობ სამყაროში საინტერესო მოგზაურობას!

მილოცვები

ა(ა)იპ „მწიგნობარი“-ის დირექტორს
ქალბატონ მანანა წულუკიძეს

ქალბატონო მანანა, მივესალმები თქვენს მიერ დაარსებულ ჟურნალს, რომლისთვისაც ღრმა შინაასის მქონე სათაური შეგირჩევიათ. დარწმუნებული ვარ „მწიგნობარი“ მნიშვნელოვან როლს შეასრულებს ჩვენი ახალგაზრდობის შემოქმედებითი დაოსტატების საქმეში. გამოავლენს ნიჭიერ ახალგაზრდებს, სწორ მიმართულებას მისცემს მათ მომავალ შემოქმედებით ცხოვრებას ახალ სახეებს წარუდგენს მხატვრული ლიტერატურით დაინტერესებულ მკითხველებს.

მე, როგორც ჩვენი რეგიონის მწერალთა ორგანიზაციის ხელმძღვანელი, მადლობას გეუბნებით ამ საშვილიშვილო წამოწყებისათვის.

პატივისცემით

საქართველოს მწერალთა კავშირის
აჭარის ორგანიზაციის თავმჯდომარე

დავით თედორაძე

გილოცავთ საბავშვო ჟურნალ „მწიგნობარის“ გამოცემას. ვიმედოვნებთ, ჟურნალი ხელს შეუწყობს განათლებული და გონიერი მომავალი თაობის აღზრდას, ჩაუნერგავს მკითხველს სამშობლოსა და ერის სიყვარულს, განუმტკიცებს ეროვნულ ცნობიერებას, გაულრმავებს სკოლაში მიღებულ ცოდნას.

გისურვებთ წარმატებებს

პატივისცემით,

სულიკო თეზიძე

მინისტრის პირველი მოადგილე

* * *

„ვინც ბალებს ზრდის კეთილგონივრულად იგია გამაბედნიერებელი ერისა, რადგან სიყრმის დროს დათესილი მარცვალი დიდობაში უხვად გამოიღებს ნაყოფს“, - დიდი ვაჟას ეს სიტყვები ზუსტად ესადაგება ენთუზიასტი, შემოქმედი პედაგოგის მანანა წულუკიძის წარმატებულ აღზრდლობით საქმიანობას.

„მწიგნობარმა“ თავისი მრალფეროვანი შთამბეჭდავი და შთამაგონებელი ღონისძიებებით ფართოდ მოიცვა საჯარო სკოლების ქსელი. ენციკლოპედიური შინაასის მქონე ლამაზად და მდიდრულად გაფორმებული ჟურნალი „მწიგნობარი“ კი კიდევ უფრო საინტერესო და შინაარსიანს გახდის ამ მუშაობას. მასში წარმოდგენილი მხატვრული სიტყვის დიდოსტატთა ქმნილებები, ჰუმანიზმის მაღალი იდეით გამსჭვალული დიდაქტიურ-პატრიოტული ხასიათის მასალა, მდიდარი ფოლკლორი სხვადასხვა სახის გასართობი და სავარჯიშოები, რებუსები და ანდაზები, გამოცანები და საინერესო ცნობები შთამაგონებელ საზრდოს მიაწვდის, დიდ ემოციურ ზეგავლენას მოახდენს ნორჩ მკითხველზე, გაამდიდრებს მათ პატრიოტულ სულისკვეთებას, გააფაქიზებს და გაამდიდრებს მათ გემოვნებას, გაულვივებს წიგნის, შრომის, დედულ-მამულის, ადამიანობის სიყვარულს გრძნობებს, შთაგონებას კეთილშობილურ აზრებს და მისწრაფებებს, ჰუმანიზმსა და კაცთმოყვარეობის იდეებს.

მჯერა „მწიგნობარით“ ნასაზრდოები მკითხველი მხოლოდ სიკეთეს და ია-ვარდს დათესავს ცხოვრების გზაზე.

აკაკი ზოიძე

საქართველოს იაკობ გოგებაშვილის
პედაგოგთა კავშირის, აჭარის
რესპუბლიკური ორგანიზაციის
თავჯდომარე, პროფესორი.

**მზობლები, მასწავლებლები, მოსწავლეები
„მწიგნობარის“ შესახებ.**

* * *

„მწიგნობარი“ და მე

რას ნიშნავს „მწიგნობარი“ ჩემთვის?!

მწიგნობარი“ ყველაფერია, არა მარტო ორგანიზაცია, არამედ ერთი დიდი ოჯახი. მე ბედნიერი და ამაყი ვარ, რომ ამ ოჯახის წევრად ვგრძნობ თავს. ყოველი ახალი დღე მწიგნობართან“ ერთად, ჩემს ცხოვრებაში სიახლის შემომტანია. მაქვს შესაძლებლობა ყოველდღე გავიცნო უფრო და უფრო მეტი ადამიანი და დავიმკვიდრო თავი საზოგადოებაში.

მწიგნობარი“ ეს არის რეალური გზა წარმატებისა და თვითრეალიზაციისაკენ. რომ არა „მწიგნობარი“, დღეს არ ვიქნებოდი ისეთი თვითდაჯერებული, როგორც ვარ ახლა, მაგრამ ეს ყველაფერი არ არის. „მწიგნობარის“ განვითარება საწყის ეტაპზეა, მე მჯერა, ორგანიზაციას აქვს იმის პოტენციალი, რომ არა მარტო აჭარაში, არამედ მთელ საქართველოში გაიდგას ფესვები და აღზარდოს ისეთი თაობა, რომელსაც თავისუფლად ვანდობთ ქვეყნის სადავეებს.

ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი მონაპოვარი ჩემთვის ის მეგობრები არიან, რომლებიც „მწიგნობარის“ საშუალებით შევიძინე.

მე პირადად „მწიგნობარს“ პოეზიის სიყვარულმა მიმაჯაჭვა, პოეზია ეს ხომ სრული ჰარმონიაა. მართლაც რომ ჰარმონიული ურთიერთობები მყარდება ჩვენს შორის, იმ ახალგაზრდებს შორის, რომლებიც „მწიგნობარში“ პოეზიის სიყვარულმა შეგვყარა.

დიახ „მწიგნობარია“ სწორედ ის ადგილი, სადაც ყოველთვის გვიხარია მისვლა და ვიცი რომ იქ მუდამ გველიან.

მარიკა ხოზრევანიძე
ბათუმის N9 საჯარო სკოლა

* * *

თანამედროვე მსოფლიო ერთხმად აღიარებს, რომ განათლება და ინფორმაციის წვდომა უმთავრესი პრიორიტეტია. სწორედ „მწიგნობარი“ ჩემი პატარა ოჯახი წარმატებული მომავლის ერთ-ერთ წინაპირობას წარმოადგენს.

„მწიგნობარი“ მოსწავლეების განვითარებაზე, წინსვლასა და წახალისებაზე ზრუნავს. მთელი მისი შემოქმედებითი ჯგუფის ამოცანაა, მომავალი თაობის შესაძლებლობების აღმოჩენა და მათი მომზადება წარმატებული მომავლისათვის. ოლიმპიადის პროგრამა გათვლილია იმაზე, რომ მოსწავლეებს ადრეული ასაკიდანვე განუვითაროს დამოუკიდებლად და კრიტიკულად აზროვნების უნარი. „მწიგნობარის“ დირექცია ითვალისწინებს მოსწავლეების მოსაზრებებსა და სურვილებს იმისათვის, რომ მათი „მოღვაწეობა“ „მწიგნობარში“ საინტერესო თავგადასავლად აქციოს.

ნინო ქარჩავა
შპს „გორდას“ მასწავლებელი

ა(ა)პ „მწიგნობარი“ არის ორგანიზაცია, რომელიც ახალისებს და ცოდნას ჰმატებს მოსწავლეებს.

მე როგორც მშობელი და მასწავლებელი მივესალმები ამ დიდ წამოწყებას, რათა მრავალმა მოსწავლემ მიიღოს მონაწილეობა იმ ოლიმპიადებში, რომლებიც იმართება ქალბატონ მანანა წულუკიძის ხელმძღვანელობით.

ოლიმპიადაში შესული სავარჯიშოები მრავალფეროვანი და საინტერესოა: მათი საშუალებით მოსწავლე არა თუ ამოწმებს საკუთარ გონებრივ შესაძლებლობებს, არამედ სწავლობს ახალს, უვითარდება პასუხისმგებლობის გრძნობა, რაც აუცილებელი პირობაა ცხოვრებაში წარმატებისა და წინსვლისათვის.

ნანა ჩხაიძე

შპს გორდას მასწავლებელი

* * *

მე, როგორც ლიტერატურული ორგანიზაციის „მწიგნობარის“ ერთ-ერთი საპატიო წევრი, ვფიქრობ, რომ ეს ორგანიზაცია არის: წარმოჩენის, ცოდნის და კულტურის ერთ-ერთი პირველი აგური. პირველ რიგში, დირექტორა უზრუნველყოფს წევრების საქმიანობას განსაზღვრული წესების დაცვით. მისი ხელმძღვანელი: ქალბატონი მანანა წულუკიძე დიდი პოტენციალით და პუნქტუალობით ეკიდება თავის რთულ საქმიანობას. ვამაყობ და მიხარია რომ „მწიგნობარის“ წევრი ვარ და ამ ადამიანს ვუდგავარ გვერდში. მოვუწოდებ ახალგაზრდა თაობას: დაინტერესდით ამ ორგანიზაციით. ეს შეუწყობს ხელს თქვენს განვითარებას შემოქმედებით, კულტურულ და საზოგადოებრივ საქმიანობაში.

ენრი ვერულიძე

ქობულეთის N2 საჯარო სკოლა.

* * *

ჩვენს ქვეყანაში მიმდინარე შემოქმედებითა პროცესმა და მოვლენებმა ახალი სივრცე შექმნა თავისუფალი, ჰუმანური და შემოქმედებითი პიროვნების ჩამოსაყალიბლებლად. უნდა აღინიშნოს, რომ ამ ყველაფერს ხელი შეუწყო ორგანიზაცია „მწიგნობარმა“, რომელსაც გამორჩეული ადგილი უჭირავს თანამედროვე, როგორც საგანმანათლებლო, ისე შემოქმედებით სივრცეში. ორგანიზაცია „მწიგნობარი“, ქალბატონი მანანა ის ხელმძღვანელობით გაშუქდებით ცდილობს მოიძიოს რაც შეიძლება მეტი ნიჭიერი და შემოქმედი ახალგაზრდა, რათა მათ მისცეს საკუთარი თავის რეალიზების საშუალება, რაც ძალიან მისასალმებელია. პირადად ჩემთვის, როგორც ახალგაზრდა შემოქმედისთვის, ორგანიზაციასთან თანამშრომლობა და მის საქმიანობაში მონაწილეობა ძალიან დიდ სასოებასა და სტიმულს მძღვეს, ორი წლის განმავლობაში ვისწავლე არა მარტო ლიტერატურულ ღონისძიებებში მონაწილეობის პრინციპები, არამედ საზოგადოებასთან ინტეგრაციისა და ურთიერთობის სპეციფიკა.

„მწიგნობარი“ ყველანაირად მეხმარება საკუთარი ნიჭის მაქსიმალურად წარმოჩენაში, რისთვისაც ძალიან დიდი მადლიერება მინდა გამოვთქვა ამ ორგანიზაციისადმი. განსაკუთრებულ მადლობას ვუხდის ქალბატონ მანანა წულუკიძეს, რომელიც დაუზარელად ცდილობს საკუთარ სამშობლოს აღუზარდოს ნიჭიერი, ინტელექტუალური და შემოქმედებითი თაობა.

ნუკრი დუმბაძე

ხიჭაურის წმინდა გრიგორ ხანძთელის სახ. სასულიერო გიმნაზია

პოეტური სხივი

* * *

როცა ღამე ვარსკლავებს გულში ჩაიკრავს,
 მზის სხივები გუდა-ნაბადს აიკრავს,
 წავა ისევ, მიგვატოვებს ცოტა ხნით.
 რა სჯობია დილის მზის სხივს, ფანჯარაში შემოჭრილს,
 ან გაზაფხულს ულამაზესს, მშვენიერ ხეს შეფოთლილს.
 მიყვარს ამ ცის ყველა მადლი, გაუმარჯოს სიკეთეს!
 ვიცი, მჯერა, დრო-ჟამის სიყვარული იმეფებს,
 იმედი მაქვს, ამ ყველაფერს ღმერთი მარად ინებებს,
 ქეთევან კონცელიძე.

* * *

მზე იმარება ზღვაში,
 ხმა ჩაიძირა გულში,
 ...თქმა მინდოდა და ვერ ვთქვი
 ზავში ტიროდა გულში.
 მატარა სიხოვდა დედას,
 მინდოო ქრელი ბურთი
 დედის თვალებში სევდას
 კვალი დაესვა ურჩი,
 ტალღებზე გარბის ქარი,
 ფიქრში დედა-შვილს ვხედავ,
 ბურთს რომ ითხოვდა ზავში,
 ნეტავ უყიდა დედამ?

მირანდა დემორჩოვა
 შუაღელეს ს.ს.

* * *

ღამე, ისევ შენზე ფიქრებს ჩავაცვი ბნელი
 და გადავწყვიტე მოვარე აღარ ამეშვა ცაზე,
 ჩემგან სიშორე შენთვის, ალბათ, არ არის ბნელი,
 აბა, მე მკითხე ყოველ დილით რად ვხატავ ხაზებს,
 რომლებიც ალბათ, შენი გულის ბგერას მაგონებს,
 ადრე რომ ზემოთ-ქვემოთ აეშვ-დაემგებოდნენ,
 ახლა ხაზები წააგავენ დიაპაზონებს
 და სამწუხაროდ, აგრძელებენ გამდე სიშორეს.

დავით დუმბაძე

შუახვევი

ლომიდან გადმოფრენილი
 ქარი გივარცხნის დალალეებს,
 შენზედ ლექსი რომ დაწერო
 ეგ სილამაზე მავალეებს.
 ჩაღმად გზურია ეგ მთები,
 კოჭებს გივოცნის მდინარე,
 დიდო წარსული იქ არის,
 ფაღებოინში მძინარე.
 შენი ძზე მარად თბილია,
 მოვარე-პირსავსე, მცინარე,
 მინდა მკლავები მოგხვიო,
 ბაღლი, ვით დედას, მძინარე,
 აქ ვიგრძენ, აქ შევიფვარე
 ქვეყანა ღვთისწილნაყარი,
 აქ მინათდება ცისკარი
 ფირუზზე გადანაყარი.
 აქ ყველაფერი მათრობენ,
 გული, სიცოცხლე, ხალისი,
 სულის მშვენება ყვავილობს,
 სიცოცხლესავით ლამაზი.
 დაგშვენდებოდა მეფობა,
 სიტყვა შოთას თუ ხონელის.
 შენ ვერ დაგხატავს, ლამაზო,
 ფუნჯი მხატვრის თუ პოეტის.

ვახტანგ გოგრაჭაძე

მუზა

სადღაც შორიდან უფალი მიხმობს,
 ჩემს გულში მუზა დიდ ადგილს ითხოვს,
 ითხოვს და ვუთმობ, მე ის მჭირდება,
 მუზა ჩურჩულით რითმებს მპირდება
 ვიცი, უბრალოდ არ შემპირდება,
 ნაწერს ვუყურებ, ვფიქრობ და ვტკბები,
 რაღაც გამოვა, ასე მგონია,
 და რა იქნება, - ამას ვერ ვხედავ.

თამაში არ მინდა, არც ველოდები,
 უბრალოდ მინდა გული აგივსოთ,
 მე თქვენ მიყვარხართ და მეყვარებით,
 მსურს, რომ ლექსებით გული გაგიტოლო!

ქუთაისიდან კონცეფტუალურ

გული საგულეს უნდა გულობდეს

ცოცხალ არსებას ცოცხალი სული,
მაღალმა ღმერთმა ვის არ ჩაუსვა,
და სიყვარულის დიდი უნარიც.
ყველას თავ-თავის გულში ჩაუდვა.

თვით ჩვენს სამყაროს მასაც აქვს გული,
იგიც განიცდის ყოველ მოვლენებს,
და თუ მას მკაცრად გავუსწორდებით,
ჩვენს საზიანოდ იგიც მოქმედებს

გული საგულეს უნდა გულობდეს,
და თავის სიტყვას თვით არ ახრჩობდეს,
რა რიგ არ იყოს მნელად სათქმელი,
გაზედულადაც მართალს ამზობდეს.

გულს შეუძლია ინავარდოს და
გულს შეუძლია იტიროს მწარედ,
რადგან ის არის ცოცხალ არსება
და მით განიცდის ტკივილებს მწვავედ.

სიცოცხლე ჩვენი წარმავალია,
მაგრამ უგულოდ რაღა ვიქნებით,
როცა ჩვენს მკერდში გული არ გულობს,
მაშინ ყველანი მხეცად ვიქცევით.

ამიტომ გული უნდა გულობდეს,
ზოგჯერ ტიროდეს ზოგჯერ ხარობდეს,
ვისაც ასეთი გული აქვს მკერდში,
მინდა უფალი მათ რომ წყალობდეს

ჩაქვი სოფ. საჩინო
დავით „გურამ“ დავითაძე.

სიბერე მარტოობაში.

ვზივარ და განვიცდი დახურულ კარებს...
ვის ველოდები? ან რა მახარებს?..
ეს გული მძიმედ ინახავს სათქმელს
და მორიდებით გასცქერის სარკმელს
ვეღარც ვიხსენებ იმ წლებს, ტკბილ ზღაპრებს,
გული არ ითვლის წარსულს და აწმყოს...

ზედმეტს არ ითხოვს და აღარც სამყოფს.
და ეს თვალებიც ნელ-ნელა დასთმობს
დილის მზის სხივის უბადლო ნათელს...
ნეტავ გამითბეს ეს გული რამით,
რომ არ ვითვალო წუთები ღამით.
მთვარე დაანთებს წყვდიადში კოცონს,

აშრიალდება ფოთლები შორით...
მარტოობისგან იშლება სხეული
და უფრო მეტად ვხდები სნეული.
ვზივარ და განვიცდი დახურულ კარებს
არაფერს ველი, ან რა მახარებს?...
ეს გული ისევ ინახავს სათქმელს
და უიმედოდ გასცქერის სარკმელს.

სალომე დოკვაძე

შენ ხარ ქართველი!

მე მიყვარს ჩემი სამშობლო, ერი,
მე ქართველი ვარ, ვარ ზედნიერი.
ჩემი სამშობლო იყოს დღეგრძელი
და დაილოცოს ყველა ქართველი.

მიყვარს ქართული მზე და შავი ზღვა,
ქართული მთები, ქართული მიწა.
ღვინით გავსილი ყანწი და ჭიქა,
ქართველი თუ ხარ, გული გაქვს წმინდა.

მომწონს იყალთო, გელათი, ზარზმა,
მე იალბუზზე მსურს ფეხის დადგმა.
ჩემს სამშობლოში დავებებ ახლაც:
შოთას ნაკვალევს, თამარის საფლავს.

მიყვარს ენგური, ჭოროხი მტკვარი,
ფსოუ, კინტრიში და ალაზანი.
მიყვარს ქართველი ადამიანი,
მზიარული და ლაზათიანი.

მიყვას ქართული ჰიმნი და დროშა,
ქართული გერბი, ქართული ძმობა.
მე ქართველი ვარ და მიყვარს ლოცვა,
მე ჩემი ხალხის მაქვს მუდამ ნდობა.

შენ ქართველი ხარ!!! მთაც იგი, ბარიც,
თუ ქართველი ხარ, შენ გიყვარს ხმალი.
შენ ფასი იგი ქართველი ქალის,
შენ ქართველი ხარ, არა ხარ მზდალი.

შენ ქართველი ხარ!!! შენ იცი ბრძოლა
და გამუდმებით ღვინით გსურს თრობა.
შენ ამაყი ხარ, გიყვარს გართობა,
შენ სხვებზე უკეთ იცი შენდობა.

შენ ქართველი ხარ და შენ ხარ გმირი,
შენი სამშობლოს ეშხით რომ იწვი.
შენ ქართველი ხარ, გაქვს დიდი ნიჭი.
არაფრის არ გაქვს კრძალვა და შიში.

შენ ქართველი ხარ!!! და გიყვარს დედა,
გიყვარს შენ ქვეყნის პატივისცემა.
თუ ქართველი ხარ, გაქვს მტკიცე რწმენა,
გიყვარს სიმართლის აღიარება.

როდამ ირემაძე
ქაბათის საჯარო სკოლა

საქართველო
გმირების
სამშობლოა!

... საქართველო

მე და წყალი

კალაპოტში მდინარე ვერ ეტევა,
ნაპირს ანგრევს, ყველა საზღვარს გადადის,
კალაპოტში მეც რომ ველარ ვეტევი,
მეც მდინარე ხომ არა ვარ ნეტავი?

წვიმა არის წყალდიდობის მიზეზი,
განსხვავება-მე წვიმა არ მჭირდება.
ენერგია მაქვს ძალიან ულუვი,
და წყალივით ნაპირებს ვეხეთქები.
წყალს ხმაურით მიაქვს ქვები, ლოდები,
ზღვისკენ გარბის ღრიალით და გოდებით,
მერე ნაპირს ეხეთქება ტალღები,
მეც ამ ტალღებს, ალბათ, დავემსგავსები.

ენერგიას ვერ ვუხერხებ ვერაფერს,
ძლიერი და სწრაფი არის წყალივით.
სახლში დედა გადავალეუ კამათით,
სკოლაში თქვენ დაგიჰიმეთ სერვები
ამდენ ხტუნვით ნეტავ რად არ ვიღლები?
ეს ზავშობის ბრალი არის იქნებ დღეს..
მაგრამ რა ვქნა, არც მე ვიცი და არც თქვენ,
ხვალ კი ალბათ მეც ქარივით ჩავდგები.
ალბათ მიდულს ენერგია ულუვი,
როგორც ღვინო დულს-ახალი მაჭარი
დაღვინდება, დაღვინდება, აბა, რა?!
მაჭარივით მალე მეც დაღვინდები.

ელენე რევაზიშვილი.
შუალღეს საჯარო სკოლა.

მე საქართველო ისეთი მინდა

ქართლოსის ჯიში, რუსთველის გონი,
სისხლით და ხორციით და სულით წმინდა,
დავითს რომ ჰქონდა, თამარს რომ ჰქონდა,-
მე საქართველო ისეთი მინდა!

შენ გამოკვეთე კლდეში ვარძია,
სვეტიცხოველი და ნიკორწმინდა.
ივერია რომ ბრწყინავდა ოდეს,-
მე საქართველო ისეთი მინდა!

დღემდე მოვედით შრომით და ბრძოლით
ენით, მამულით და რჯულით წმინდა,
ვაჟას, აკაკის და იაკობის
ნაოცნებარი მამული მინდა!

არცა რუსეთი, არც ამერიკა,
ჩვენი გზა არის უფლის გზა წმინდა,
ილიას, მემედს, ზვიადს რომ სურდათ,-
მე საქართველო ისეთი მინდა!

ნოდარ ვაჩაბე

საქართველო

სიბერის ჟამს...

ჩუმად მუხლებს ეფერები,
თითქოს ძალაც აღარ გაქვს.
ზიხარ საკამზე, ველარ დგები,
გულში ფიქრობ რაღაცას.

ფიქრობ ახალგაზრობაზე,
იხსენებ იმ კარგ წუთებს,
მაგრამ უცებ შიში გიპყრობს
და საშინლად გაწუხებს.

მოხუცდი და უკვე გიჭირს,
არ გასვენებს ფიქრები,
ძლივს, ძლივობით წამოდგები
თუმცა მაინც იღლები.

თვალეებს უკვე ველარ ახელ
წამლით გაბრუებული,
დათრგუნული ზიხარ მარტო,
ჯოხზე დაყუდებული.

ხვდები უკვე ველარ გმველის
ვერც წამლები და ვერც სხვა,
უკვე იცი, რომ სიკვდილთან
შენი სული დამარცხდა.

სიბერის ჟამს შენი თავი
უკვე აღარ გეცნობა,
უკვე ხვდები, რომ რთულია
ამ ცხოვრების შეცნობა.

უკვე ჩვილ ბავშვს ემსგავსები,
გული მალე გიჩუყდება.
იმედი გაქვს სიცოცხლისა,
ეს იმედიც გიცრუდება.

და ჰა, ჟამი სიბერისა
ოცნებაში დაფანტულა,
სხეული მიწას ჩაჰბარდა,
სული უკვე გაპარულა...

ნუკრი დუმბაძე
ბიჭაურის წმინდა გრიგორ ხანძთელის საბ. სასულიერო გიმნაზია

მეზიარე უსასრულოდ, უსაშველოდ, მეზიარე,
მეზიარე და გავკვეთოთ ზეცა ვარსკვლავ სხმოიარე,
მოვიარე, მოვიარე, საზიარო „ჭილოფები“...
მოდით ერთად ვიზიაროთ, გაჭრილ ზაეცის ჭრილობები,
მეზიარე და მიშუშე მარტობის იარები!
ოღონდ ჩემს მარტოდ ყოფნაში ნუ, ნუ, შემეზიარები!
მეზიარე და სულ ცოტა შენებაში მეზიარე,
მითუმეტეს შემეფეთა მე ზამთარი მთოვიარე,
ავაშენოთ გრძნობის სახლი თორემ სულ გადამიყოლა
ამ ზამთარმა, ამ ზამთარში, შეშად მქონდა მეტაფორა,
თბილ ზამთართან საზიაროდ ცივი თოვლი მქვია რად?
შარშან კიდე ამისათვის სევდა გვქონდა ზიარად,
გახსოვს?! შარშან ოცნებაში თუ სიზმარში გეახლე,
ფიალით ოცნება ცალე მე სიზმრები გიახლე,
ახლა მხოლოდ საზიარო დაგვრჩა მიწა საცილო,
სასაცილო, სასაცილო, მიწას ვინ ავაცილო,
მე, ჩვენს მიწას საშეხვედრო ქვაფენილსაც დავაშენ,
რომ სულ ცოტა საზიარო რაღაც გვქონდეს მე და შენ,
მეზიარე კიდევ ერთხელ, კიდევ ბევრჯერ მეზიარე,
რომ გაგვკვეთო ბედისწერის, ზეცა ცრემლად წვიმიარე,
რომ ერთხელაც დავასრულო უსასრულო გაკვეთილი,
შიგ შთავიდე, ამოკვერო, ზეცა მუცელ გაკვეთილი
მეზიარე და ერთხელაც გამოვცალოთ ფიალები,
ოღონდ მწარე მარტობავ, შენ ნუ შემეზიარები...

ნუკრი დუმბაძე

ბიჭაურის წმინდა გრიგორ ხანძთელის საბ. სასულიერო გიმნაზია

ჩემი ცხოვრება.

(ვუძღვნი-ზურაბ გორგილაძეს)

დაბადებით მარტოდა ვარ, ვიცი არავინ მყავს ბედის გამკითხავი. არ მელირსა ტკბილი დედა, იციო. დედის სახეს, დღესაც მაინც ველი.

გავზრდილვარ და ფეხიც ამიდგია, უდღოდ მე დედაენაც ვიცი. ცივ მიწაზეც ფეხი დამიდგია, მაგრამ მაინც ობლობითა ვიწვი.

ნეტა იმას, ვისაც უთქვამს დედა... ანდა დედის ალურსით გამძლარა, ანდა დედა ეტყვის: გენაცვალე! ხელს მოგისვამს და გულში ჩაგიკრავს. იცი დედა, მე წერა ვისწავლე! ბევრი ლექსი მუხლზეც მიწერია. მე მინდოდა ყველა წამეკითხა, შავმა მიწამ ყველა გამიწირა.

როცა მიველ, ამოვთხარე ორმო და შიგ დამხვდა ცარიელი მიწა გულში სისხლმა, იმწამსვე იჩქეფა! გამახსენდი დედავ! დედავ! დედავ!

მე რომ გვერდში დამრიგე მყოლოდა. ჩემს ნაწერებს ის შეინახავდა. და პირველი ჩემი ნაწერები გულში დარდად მე არ ჩამყვებოდა.

ასე იყო ჩემი ბედი ხალხნო! გაჭირვებაც, ლხინიც მინახია როცა დავდექ. ცხოვრებისა გზაზე მაშინ მივხვდი ცხოვრებისა ფასსა.

ამის მეტი რაღა დაგიწეროთ. დაღლილი მაქვს ცხოვრებისგან გული. მე მაჩუქა ღმერთმა დიდი გრძნობა. ვარ ქართველი „ჩემი დიდი ნიჭით“.

გიორგი ხოზრევანიძე.
ქობულეთის NI საჯარო სკოლა.

იმედის მტრედი

ციდან მოდის წვიმის წვეთი თეთრი მძივებით და მას მოჰყვება იმედის მტრედი თბილის სხივებით, წვიმასთან ერთად თეთრი ნუგეში მიწასთან რჩება და ჩემი გულის ჩუმი ტანჯვა თითქოს და ქრება. ცაზე თუ ღრუბლების შავი გროვა გადაიყარა და ამ ღრუბლებმა შორი მთები გადაიარა, აი, გამოჩნდა ცის კაბადონზე ცისფერი მდელო აქეთ მოფრინდი, ჩემს სანუგეში იმედის მტრედო. გული გამითბე შენი სხივის თბილი ნუგეშით იმედის ცეცხლი განმიახლე და ტანჯულ სულში, მოდი, მასწავლე სიყვარულის ნათელი სითბო და მე არაფერს ამის გარდა არაფერს ვითხოვ. მხოლოდ მასწავლე სიყვარული ეს ნაზი გრძნობა, რომ ვინარნარო შენსავით ლაღად ცის კიდობანზე. მინდა გიყვარდეს მინდა ვეტრფოდე, ერთს მხოლოდ, ერთს და მე მოვანდე ჩემი ბედი უფალს, მაღალ ღმერთს

თებრონე ზოიძე

ფეხქვეშ მოიგდო დრომ დედამიწა.

ფეხქვეშ მოიგდო დრომ დედამიწა,
მოდის მთებიდან ქარი, ცელივით
მოთიბავს ფოთლებს, ხოლო დედა ხე,
ბოლო სიმღერას მღერის გედვიით.

ჩასჭიდებთან ხეები მიწას,
ჭია გადადრღნის ფეხვების ვენებს,
ვით ქარიშხალში სათუთი ია,
სიცოცხლეს ვანდობთ ჩვენც დროის ხელებს.
კალმის ცრემლები დასტირის ფურცელს,
თითქოს ხე ტოვებს სევდიან ანდერძს:
მიწავ, ეს ჩემი გული შენია,
ოქროსფერ ფოთლებს მძივებად გაბწევ!
მუხანახავს დიდ ისტორიას,
თითქოს წარსულის ნაკვალებს.
მოდინ დრონი ზარბაზნებივით
დაილიას შუბს მისჩერებთან.

დახვრიტეთ, მაგრამ მაინც გახსოვდეთ,
მანში მომავლის ნერგის თესლია,
მოდინ დრონი და ჩვენც მოვდივართ,
თუმც ამ ჩვენს მოსლას ექვით ხვდებთან.

ერთი გასროლა წააქცევს ხეს და
იმხისგან თითქოს მხოლოდ ფერფლია...
მოვდივარ, პეშვში მიყრია მიწა,
რომელზეც მხოლოდ ერთი ნერგია,
მოდით, ჩახედეთ ერთად, თვალები
როგორ შწარედ და უხმოდ კვნესიან.
დედა-ხე ტოვებს ფოთლებზე ანდერძს
თვალებს აიკრავს რადგან თამადა,
მეხელით მომაქვს ეს ერთი ნერგი,
როგორც აღმსდგარი ქრისტე ძვლებიდან.

ნიკა ფუტკარაძე

ბათუმის N 2 საჯარო სკოლა.

წმინდაო ღმერთო!

წმინდაო ღმერთო, წმინდაო ძლიერო
მოგვეც შეწევნა შენი.

გადაგვიშალე შენი ბიბლია
და დაგვანახე მეტი.

წმინდაო ღმერთო, ღმერთო ძლიერო
შენ გაგვინათე გზები,

წმინდა ილია ასე ამბობდა,
ჩვენთან არს ისევ ღმერთი.

უფალო, მაშინ როცა გოლგოთას
იესო აცვეს ვნებით,

მისი ყოველი სიტყვა „მიყვარხარ“!
იყო სიცოცხლის მცველი.

მაშინ, როდესაც თაბორის მთაზე
ქრისტემ იცვალა ფერი,

ჩვენი გულები უმალ გაბრწყინდა,
მალლით გამოჩნდა მტრედი.

ყოველ ტაძარში კრძალვით და რწმენით
ავანთო მინდა ცეცხლი,

რომ ჩვენს გულებში სწსრაფად გამოჩნდეს
მოწყალე ქრისტე ღმერთი!

სალომე ხილაძე.

ფურტიოს საჯარო სკოლა.

მინდა იცოდე

უშენოდ წამი საუკუნეა,
უშენოდ მთვარე დღეს მიილია,
უშენოდ თვალმა ცრემლი დალია,
უშენოდ სუნთქვა არ შემიძლია.

ჯავშანი რომ დამეუფლება,
შეიპყრობს ჩემს გულს იარა დასმულს,
ნეტავი ერთხელ კიდევ მანახა
შენი ღიმილი, ბოლოდ მე ტანჯულს.

ნეტავი ერთხელ კიდევ მანახა
შენი ნათელი თვალების ელვა,
შენში ყველაზე ძვირი მეგონა
ერთგულება და პატიოსნება.

მაინც მიყვარხარ, მინდა იცოდე,
ვერ დაგივიწყებ მგონი ვერასდროს,
სიყვარულია, ასე მტანჯველი,
ტკივილი, ჩემი სამარადისო.

რუსუდან ცხადაძე
განთიადის საჯარო სკოლა

დედა

დედის გმირობის ლეგენდა თქმულა
დედის სიწმინდე, დედის დიდება
იგი ყოველთვის იმარჯვებს სხვებზე
როცა სიკეთის კარი იღება.

დედამ გვასწავლა სულის სიმტკიცე
კაცურკაცობა და ვაჟკაცობა
მოყვარის მოყვრულად დამფასებელი,
არასდროს ყოფილა მტერთან დამთმობი.

დედა სიტყვაა თბილი, ნათელი
დედამიწაა, დედაბოძია,
დედა საწყისი ჩვენი ცხოვრების
მუხმოდრეკილი მასთან მიდიან

დარინა აბშიძე.

დავგას საჯარო სკოლა

ცხოვრების სცენაზე მხოლოდ დირსეულნი!
სცენაპდასტერ რისპერტა ვერანანან ნასარისპადი

ბათუმი... ზღვა... სიციხით გათანგული დამსვენებლები... სურვილებით დატენილი კენჭები ერთმანეთის მიყოლებით ცვივა წყალში. ნაპირზე ცხვირპაჭუა ქერა გოგონა ქალაქის ნავს აკეთებს.

დავბორიალებ ფიქრთა ხვეულში, მოგონებათა ლაბირინთიდან გამოღწევას ვცდილობ... გული მიმსუბუქდება, უცნაური გრძნობა შემომიჩნდა..

_ნია, დე, მოდი სხვა სათამაშოთი გაერთე!
_მიმართეს გოგონას.

ნია, ნია, ნია! რიტმულად ვივსები ამ სახელით..
რა თქმა უნდა, ნია!

...ჩემი ბავშვობის მეგობარი, ჩემი ზღვისფერთვალია ნია გამახსენდა! ერთი შეხედვით ჩვეულებრივი გოგონა, ყველასგან განსხვავებული. საოცარი ღიმილი იცოდა და ამ ღვთისგან ნაბობებ ნიჭს შესანიშნავად იყენებდა, ილიმებოდა, სულ ილიმოდა, კისკისებდა, კბილებშია სივრცე სასაცილო გამომეტყველებას აძლევდა. მხიარული, მაგრამ ძალიან ღრმა, გამჭოლი მხერა ჰქონდა. გამხდარი ჩია გოგონა, იასავით ნაზი, სათუთი და მორცხვი იყო, მაგრამ, ყველა ამ თვისებას მაშინვე ივიწყებდა, თუ მეგობარს დაცვა და თანადგომა სჭირდებოდა! მახსოვს, როგორ სცემა ჩემს გამო მეზობლის ბიჭი, ჩემს დაბრიყვებას რომ ცდილობდა..

ბავშვი ზღვის ტალღებში ქალაქის ნავის გამეებას ცდილობს..

მე და ნიაც ვაკეთებდით ფერადი ფურცლებისგან ნაგებს და მერე ჩვენი ქუჩის ბოლოს, სარწყავ არხში ვუშვებდით, ნატვრა-სურვილებით დახუნძლულს. მივდევდით არხეინად მოცურავე ნაგებს და გვჯეროდა, რომ ჩვენი სურვილი აუცილებლად ახდებოდა. გამოუსწორებელმა მეოცნებემაც ოცნების ფრთები შემასხა.

ციცქნა გოგოს ნავი ზღვამ გაუნადგურა, დაიშალა და შთანთქა.

ჩემი მეგობრის ნავი ყოველთვის ჩემს ნავზე სწრაფად მიცურავდა. თითქოს თან გაჰყვა იმ ნაგებს ბავშვური უზრუნველობა... ნიას თჯახი სხვა ქალაქში გადავიდა საცხოვრებლად. წლების შემდეგ ჩვენც მოგვიხდა მშობლიური ადგილების დატოვება ახალმა გარემომ თითქოს დამავიწყა წარსული, მეგობრის ხალისიანი კისკისი, ანთებული თვალები და ქერა კულულები. მაგრამ ახლა ვიგრძენი, როგორ მომნატრებია მისი სულის სითბო!

ნიას გვერდით მასსავით სრულყოფილი ვხდებოდი. ორივეს ძალიან მოგვწონდა ქარიანი ამინდი, სახლთან ახლო გორაზე ავძვრებოდით, ხელებს გავშლიდით, თვალებს ვხუჭავდით და თავი ჩიტებად წარმოგვედგინა, ცხრა მთას და ცხრა ხევს რომ გადალახავს ოცნების მიებაში. ახლაც, როცა სევდა შემომაწვევა, თვალებს ვხუჭავ და ვცდილობ სხეულიდან გამოვიდე, როცა მორევისაკენ მივექანები, ცხადად დამიდგება თვალწინ სახენათელი და მოკისკისე გოგონა, მეც ბედნიერი ვუბრუნდები რეალობას.

მოიღრუბლა... ზღვაზე რძისფერი ნისლი ჩამოწვა...

ვინც კი ოდესმე მეგობარის სახით გამოჩენილა ჩემს ცხოვრებაში ყველა დროებითი იყო, მიუხედავად იმისა, რომ ზოგნი ახლაც ჩემს გვერდით არიან ბავშვობის მეგობრებისაგან განსხვავებით. ტკბილ, თბილსა და სპეტაკ მოგონებას ჩემში ნია ქცია...

აგრემლებულ პატარას დედა აშშვილებს; _ ნუ ტირი გასაბერ ნავს გიყიდი.

არა, ჩემი ნია გასაბერ ნავს არ აჰკიდებდა თავის ოცნებებს! წინააღმდეგობებს არ შეუშინდებოდა და თავის სცენარში ყველას კუთნილ როლს მოგვარებდა.

დღეს მე დავწერ ფინალს, რეჟისორობასაც მოვირგებ და ჩემი ცხოვრების სცენაზე მხოლოდ ღირსეულებს მოვიწვევ!

გმადლობ, პატარა ნია! ჩემი მეგობრის გაცოცხლებისთვის, ჩემი გამოფხიზლებისთვის!

ნიას გახსენებამ სიცოცხლე შემივსო და დიდი ხნის ნანატრი ბედნიერებით ამავსო, მივხდი, ვიგრძენი, რომ მინდა ბავშვობის უერთგულესი მეგობარი გვერდით მყავდეს. რეალობასთან შეუთანხმებლობას ოცნებისაკენ მივყავარ! ჰო, ისევე ფრთები მინდა, სილაღე მინდა, ნია მინდა!!!

ახლავე შევუდგები ნიას ძებნას.

რომ ვედარ ვიპოვო? ან ვერ მიცნოს? სხვანაირი რომ იყოს? რომ აღარ მოინდომოს ჩემთან მეგობრობა? არა! შეუძლებელია ჩემი ნია შეცვლილიყო! მისი სიკეთე გაუძლებდა წლებს, ყველას ეყოფა და დაუსრულებელ ნაკადად იდენს! სულის სინათლე არ იკარგება!

ნისლი მიიპარება... შავ ზღვაზე ქათქათა ნავი მიაპობს ტალღებს და თეთრ კვალს ტოვებს...

ირინა აბესაძე.

როგორ დაემშვიდობა სინდისი რეზოს

დასაწყისი თემატიკის რეზოსი

შუადღე იდგა, მანაქნების განუწყვეტელი მოძრაობისგან გამოწვეულ მტკვრის ბულში გახვეულ ბუნებას სიმწრისგან სილამაზის თავივ აღარ ჰქონდა. სკოლიდან ახლად გამობრძანებულ რეზოს კი დიდი არაფერი სურვილი ჰქონდა, რომ ბუნებაში რაიმე სილამაზე მოეძებნა, თანაც რა უნდა ქალაქის შუა გულში ბუნებას.

ჰორიზონტს გახედა, და სულაც არ გასჩენია უსასრულობისა და მიუწვდომლობის განცდა, რადგან ჰორიზონტის მიღმა მისი სოფელი ქამელეონად გართობული გადმოჰყურებდა შავ ზღვას, არც შავი ზღვა უმზერდა რეზოს და ხშირად საკუთარ თავსაც არ უმზერდა ხოლმე რევაზი, მაგრამ მას სულაც არ აინტერესებდა, ვინ უმზერდა და რა უმზერდა. მისთვის მთავარი ის იყო, რომ უმზერდა ლურჯ „მარლბოროს“ ფირმის სიგარეტს სუპერმარკეტში და ეს სიგარეტიც რაც შეიძლება მალე უნდა „გამხდარიყო“ მისი საუცხოო ფილტვების მსხვერპლი, როგორც თვითონ ამბობდა.

დიდხანს ცქერამ და უნებისყოფობის სიმწარემ ჯიბეც კი გაახსენა, ახლა ჯიბეს ჩაუშვია, ჯიბემ კი თითქოს გაკვირვებით ამოსძახა:

-რას მიყურებ, არ გაბედო და დედაშენის მოცემული ორიოდ ლარი არ გამოგლოჯო პირიდან, რა, შენ გინდა ბოლო ლუკმა ისევ გამომაცალო? არც იფიქრო, გაიხსენე რისთვის ჩამიდო ეს ლუკმა დედაშენმა, ეს ფული ერთი კვირა უნდა იმყოფინო მგზავრობისთვის...

მაგრამ ჭკუადამჯდარ ჯიბეს ვინდა უსმენდა, ჩვენმა საჩინო რევაზმა ისე გამოგლოჯა პირიდან ეს ფული ჯიბეს, ვაშლს რომ გამოგლეჯენ პირიდან უგნურ ძროხას, არ დაიხრჩვოსო.

ახლა ფილტვიც აულაყბდა უფრო სწორედ აუხველდა ჩვენს რეზოს:

-კარგი რაა... ხომ ხედავ, რა დღეში ვარ, ძმურად მითხარი არ გეყო ამდენი ჩემი წამება?

მაგრამ რეზოს ამათ სასმენად სად ეცალა? იგი უფრო როკისა და „ჯაზის“ მოყვარული იყო.

თანაც მისი მშობლების ნაოფლარი ფული სულაც არ ჰყოფნიდა „მაღბოროსათვის“ არც იაფი სიგარეტის გასაფუჭებელი ფილტვები ჰქონდა დონ რევაზს. მაგის მეტი საქმე არ ჰქონდა, ახლა რაღაც ორლარიანი სიგარეტი ეყიდა და ქუჩაში იმით ებლატავა, ბოლოს და ბოლოს რას იტყოდნენ მისი თანაკლასელები, ბიჭი სირცხვილით დაიწვებოდა.

აქ უფრო სხვა გეგმა იყო საჭირო და ეს გეგმაც მრავალწლიანი გამოცდილების მქონე, სხვადასხვა გამოჩენილი კაი-ბიჭების ინფორმაციების შედეგად ჩამოყალიბებული პირდაპირგამართლებადი „მათხოვრობა“ გახლდათ, ბოდიშს ვიხდი „მომთხოვრობა“. ამ გეგმის თანახმად განმხორციელებელი უნდა მისულიყო თავის ნაცნობთან. არ ჰქონდა ამას მნიშვნელობა, ეს ნაცნობი კლასელი იქნებოდა, და, ძმა, მეგობარი, მასწავლებელი, (რა თქმა უნდა თუ კაი „დვიუქნიაში“ იყო მასთან) თუ საყვარელი და იმ მიზეზით, რომ საჭიროება მოითხოვდა მისთვის დაახლოებით 20 თეთრის ოდენობის თანხა უდა მიეცათ.

ამ ოქროს გეგმის განხორციელების პროცესი დროს მოითხოვდა, ამიტომ ცოტა არ იყოს შემოაღამდა ჩვენს რეზოს, მაგრამ რაც მთავარი და უპირველესი იყო, -ლურჯი მაღბორო ახლა უკვე მისია.

დაიძრა ჩვენი რევაზი სოფლის გზაზე, თან წვრილი სიგარეტის ღერო ისე მარჯვედ მოედერებინა ტუჩებში, რომ პირმა ქმუხად ახედა ცხვირს, და თითქოს უკმაყოფილებით ეზუზუნებოდა. „რატომ არ შეწყვეტ სუნთქვასო“ და ცხვირიც გაბედულად უპასუხებდა „მე რომ შეწყვიტო ამ ფუნქციას შენ იკისრებო“. ქალაქს უკვე კარგა მოცილებული იყო, როცა გაახსენდა, რომ სიგარეტის ასანთებად ასანთი იყო საჭირო. ახლა მეორე ჯიბეს ჩაუმზირა, მაგრამ მალევე შეეშვა რადგანაც ჯიბეს ტრამვა ჰქონდა მიღებული, (გახული იყო).

-ვაიმე, ნეტა არავის ექნება?-თქვა გულში თავისთვის, ისე, რომ თვითონაც გაუკვირდა.

-ექნება-ექნება.- მოესმა უცერად საიდანღაც.

-ვაიმე! ეს რა იყო?- კიდევ ერთხელ წამოიყვირა და თვალები გააფაციცა, მიხვდა რომ რაღაცაში იყო საქმე, მერე ნაალვოპოლოვეი გონება დაიმშვიდა. წინ დიდი გზა ჰქონდა გასავალი, და სულაც არ ეცალა რაღაც ხმებისთვის, მოიდო ყურებზე ყურსასმენები და გზას გაუდგა.

ცოტა რომ გაიარა, შუბლზე ტკივილი იგრძნო, თუმცა ყურადღება არ მოუქცევია, გადიოდა დრო, გადიოდა ფეხი ბილიკს, და ეს ტკივილი უფრო და უფრო ძლიერდებოდა, ადრე ამ ტკივილის ნიშნებიც კი არ ჰქონია, მერე შუბლს სრეჯა დაუწყყო, იქნებ გამიაროსო, მაგრამ ამოდ, ეს ტკივილი სულ სხვა ტკივილი იყო...

ტკივილმა ისიც კი გაახსენა, რომ ვიღაცისაგან გაეგო- შუბლზე ძარღვი გადისო. და უცებ გულში გაიფიქრა ნეტა ხომ არ გამიწყდაო და მერე ისევ ირონიულად უპასუხა თავის თავს:

-რა გამიწყვეტდა? არსად შუბლი მე არ მიმირტყმია და კაი ხანია, არავისთვის მიჩხუბია, რა ჯანდაბას უნდა გაეწყვიტა? სისულელეა!

მის ირგვლივ ხანდებან ყველაფერს სისულელის ელფერი ედებოდა. მხოლოდ ბუნება დაირცხვენდა ხოლმე. ხანდებან კი ცხოვრება უსაშველოდ ზედნიერი ხდებოდა, განსაკუთრებით კი მაშინ როცა მეშვიდე თუ მერვე ჭიქის დრო დგებოდა. მერე ყველაზე ახლოს სოდიანი წყლით სავსე ქილასთან მეგობრობდა და მისთვის ირგვლივ ისევ სისულელე ისადგურებდა.

„შუბლისტკივილსა“ და სულიერის ძებნაში, რომ იმ სულიერს მერე ასანთი მოეძებნა, მისტერ რეზოს იმ მთავარი მარღვის სახელის ძებნის სურვილი გაუჩნდა, რომელიც მის შუბლს აწუხებდა და ამით სულიერისთვისაც ორი რაღაცის ძებნის სურვილის გაჩენას ლამობდა.

მერე გაახსენდა, რომ ამ მარღვის სახელი ს-ასოდან იწყებოდა და ტვინს დაუწყო ჭყლეტა.

-სინდისი მქვია, ჩემო რევაზ, სინდისი! შენი სინდისი. -გაისმა ისევ ის უცნაური ხმა მოუსვლელიდან.

ჩვენი რეზო ისევ დაფეთიანდა.

-ვინ ხარ?! ვინ ოხერი ხარ? რა გინდა ჩემსგან?! ეშმაკი ხარ? იცოდე ჯვარი მკიდია არ გაბედო და რამე არ დამიშაო თორემ, რომ ჩაგვხობს ღმერთი მის მახვილს და რომ ჩაგასდრუწავს მაგ ბოროტ თავში, მაშინ ნახავ როგორ უნდა შემოპასუხება...

-რას ამბობ ჩემო რეზო, განა ეშმაკს სულ არ უსმენ? განა ჩემზე უკეთ არ იცნობ ეშმაკის ხმას? ის როდი ჰგავს ჩემს ხმას, ის არავის ხმას არ ჰგავს ის ხომ არაფრით გააკეთებინებს ყველაფერს... მე შენი სინდისი ვარ და ძალიან ცუდად ვარ, ლამის უნდა გავწყდე შუაზე, რაღაც უნდა მიშველო-შესჩვილა სინდისმა.

პირდაღებული რეზო ერთ ადგილას გაშეშდა. აღარ იცოდა რა ეთქვა ან საერთოდ რა გაეკეთებინა. ადრე ასეთი ხმა არასოდეს გაეგო და ახლა გაშტერებული იდგა.

-რას უდგებხარ, ჩქარა გაუდექი გზას, სანამ სულ მთლად დაგლამებია! მე ყველგან დაგვევები, სულ შენთან ვარ, გზა და გზა ვისაუბროთ ჩემს პრობლემაზე რომელიც სინამდვილეში შენი პრობლემაა, პრინციპში მე შენი ვარ, მაგრამ ამას ახლა მნიშვნელობა არ აქვს, აქედან დროზე მოიგვალე ფეხი, თორემ მხეცები ისე დაგფლეთენ, როგორც შენი აუნთებელი სიგარეტიც კი ფლეთს მაგ შენს ფილტვებს. -დაუცაცხანა სინდისმა რეზოს.

რეზომ დიდად კი ვერ გაიგო ეს ყველაფერი, მაგრამ გზას მაინც გაეშურა. გონს უცებ მოეგო და ფიქრის უნარიც გაეღვიძა. ალბათ ეს ამბავი ამერიკის რომელიმე შტატში მცხოვრებს რომ მოსვლიდა, ხმამაღლა ყვირილს დაიწყებდა „არ მესმის! არ მესმისო“ ან თავისთვის ჩურჩულს -„ყველაფერი კარგად იქნებაო“, მაგრამ აქ ასეთი სიტუაცია სულაც არ იყო. ნელ-ნელა ხვდებოდა, რაოდენს ავალეზდა ქართველობა მას და მზად იყო ბოლომდე ესმინა სინდისისათვის.

-ეჰ ჩემო რევაზ, გაწყვეტაზე ვარ, ერთ მხარეს ჩვენი მფარველი ანგელოზი მექაჩება, მეორე მხარეს -ეშმაკი, მაგრამ ეშმაკი ვერაფერს დამაკლებდა, შენ რომ არ ეხმარებოდე. -მწუხარებით შესჩვილა სინდისმა.

-რას ბოდავ! ეშმაკს როგორ დავხმარებები, გინდა ღვთის წინაშე დამნაშავედ გამომიყვანო?- გაუწყრა სინდისს ჩვენი პატიოსანი რეზო.

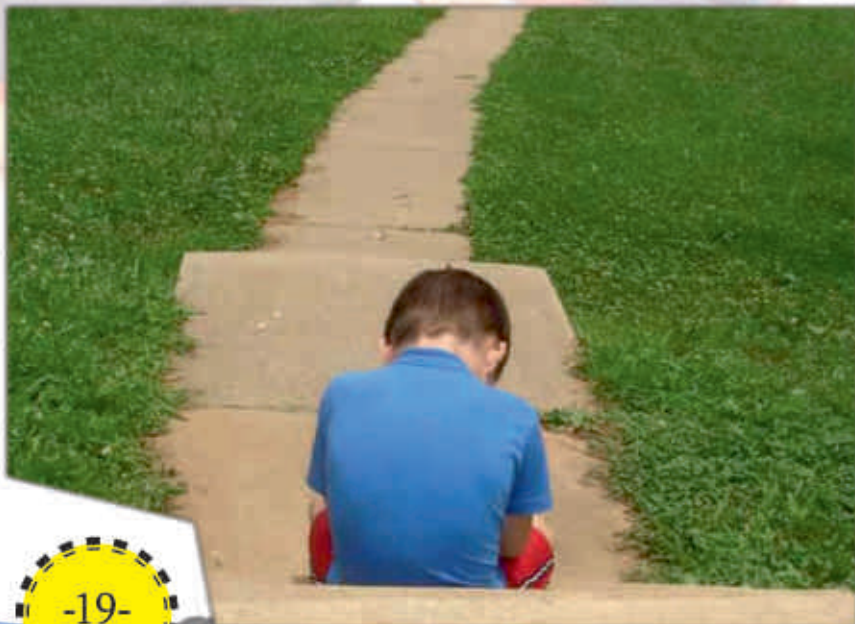
-იცი რამდენი რამე გაკლია?

-რამდენი?

-ბევრი, იმდენი, რომ სულ ცოტა ჩამოთვლაში გავეწყდები.

-მაინც რა?-პასუხი ძალიან კარგად იცოდა მაგრამ ქართველი იყო.

-ეჰ, ეჰ,-ამოიოხრა სინდისმა, მიუხედავად იმისა რომ კარგად იცოდა ეს ეჰ, ეჰ-ი საქმეს ვერ უშველიდა, როდის უშველა რო?...

-ერთადერთი ფული მაკლია, მაგასაც ვიშოვი, ერთი გავიზარდო, დანარჩენი რა მაკლია, სილამაზე არ მაქვს თუ სიმაღლე? ნათესავები მაკლია თუ რა მაკლია? რას ბურდლულებ, შენც არ იცი.

-წყალი გაკლია რეზო, ცივი წყალი დინჯად მიმართა სინდისმა რეზოს, რეზო სულ გადაირია.

-რაა?

-ხო, წყალი გაკლია რომ ერთი კარგად შეისხა მაგ მიძინებულ და ტალახიან სახეზე, რომ ერთი კარგად შეინჯღრე და ჩამოირეცხო ეგ ტალახი.

-რა ტალახს ამბობ, რის ტალახი? პირი დღეს დილას დავიბანე, ვერ გავიგე რა გინდა?! რას გადამეკიდე-აღშფოთებას ველარ მალავდა რეზო.

-და კიდე სიკარგის-სიკარგე, სირცხვილის-სირცხვილი, სიძულვილის-სიძულვილი, სინდისის-სინდისი, ხო მეც გაკლივარ სიყვარულის-სიყვარულზე ხომ აღარაფერს ვამბობ, და კიდევ იცი რა გაკლია? სიგარეტის სიგარეტი გაკლია...

-ასანთიც მაკლია.-დასძინა რეზომ

-იცი რა არის სიგარეტის სიგარეტი?-შენი გონებაა, შენი გონება კი შენზეა დამოკიდებული, ამ თქმიდან გამოდის, რომ გონება გაკლია? არა არ დაიჯერო, შენ უფრო მო-გონება გაკლია და ესეც მხოლოდ იმიტომ, რომ არაფერი გაქვს მოსაგონები, და დღეიდან შენი გონება ანუ შენი სიგარეტის სიგარეტი თუ ისურვებს მოგონება გექნება და სულ ცოტა მე მომიგონებ, და როცა მე მოგაგონდები, სადაც შენი დაიკვებნო, იქ ჩემიც არ დაგავიწყდეს... -ასე დაემშვიდობა სინდისი რეზოს.

მას შემდეგ რეზოს სინდისის შეწუხება არ დასჭირვებია, ის ღამეც მეზობელთან გაათია იმ მიზნით, რომ მეორე დღეს მისი ოფლით ეშოვნა ის ფული, რომელიც მას მთელი კვირის განმავლობაში სკოლაში მგზავრობისთვის ესაჭიროებოდა, აღარც სიგარეტი ესაჭიროებოდა, ანდა რალად უნდოდა მას ხომ „სიგარეტის სიგარეტი“ ჰქონდა.

ეს კიდე არაფერი, დიადი მიზნებისკენაც გაურბოდა თვალი და ახლა უკვე ჰორიზონტისკენაც, ახლა მას შავი ზღვაც უყურებდა და ყველა სულდგმულიც, ბუნებასაც აღარ სწყინდა მისი და თავის ბუნებასაც, ეტყობოდა რომ სინდისიც კმაყოფილი იყო მისით და ნამუსიც.

ახლა საფიქრალი იყო ერთი.

როდის მივიდოდა მთელი ერის სინდისი გაწყვეტამდე, რომ როგორმე ეს ნაკლული ცივი წყალი, ჩვენც შეეცხხმოდა, რომ კი არ გამოფხიზლებულიყავით, უფრო მეტი გამოვკეთებულიყავით და ჩამოგვრეცხოდა ის დიდი ტალახი, რასაც „სხვა როდის გვიშველის, მოლოდინი ჰქვია...“

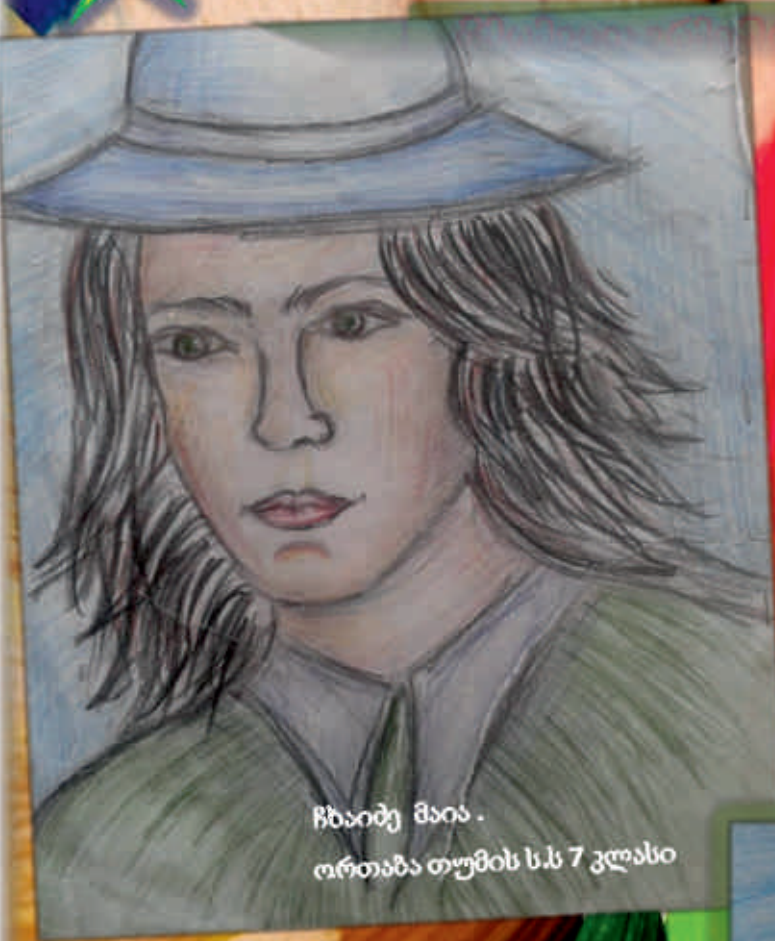
გადის დრო, მიდის დრო, ვიცი რომ ესეც ყოფილა ჩვენს უწინარეს, მაგრამ ახლა მხოლოდ ერთზე ვფიქრობ და ვოცნებობ:

როდის იქცევა პატარა თბილი ფანტელი თბილ ზამთრად...

ნუკრი დუმბაძე.

ბიჭაურის წმინდა გრიგორ ხანძთელის საბ. სასულიერო გიმნაზია

ფერებით აღქმული სამყარო

ჩხაიძე მათა .
ორთაბათუმის ს.ს 7 კლასი

სარიშვილი ლიკა.
ბათუმის №11 ს.ს. 11 კლასი

ჩხაიძე მათა.
ორთაბათუმის ს.ს 7 კლასი

საგინაძე თამარ
ჭარნაღის ს.ს 3 კლასი

ირაკლი აბულაძე.
ბათუმის №11 ს.ს 6 კლასი

ხაბაძე სალომე,
ბათუმის №14 ს.ს.6 კლასი

სარიშვილი ლიკა,
ბათუმის №11 ს.ს.11 კლასი

ირაკლი აბულაძე,
ბათუმის №11 ს.ს 6 კლასი

ირაკლი აბულაძე,
ბათუმის №11 ს.ს 6 კლასი

რუსუდან ხოზრევანიძე,
კვატიის ს.ს 7 კლასი

საგნობრივი ტესტები

ჩანატენიძის მიხედვით.

პირველი კლასის ტესტები მათემატიკაში

გათანაბრე სასწორები:

მ
წ
ი
გ
ნ
ო
ბ
ა
რ
ი

ამოხსენი მაგალითები (პასუხები ჩაწერე უჯრებში).

$8+1=$ $7-2=$ $7-0=$
 $4+2=$ $6+1=$ $3+2=$

დააკვირდი და გადახაზეთ შეცდომები.

$8-2 > 3$ $3+1 < 5$ $6+2 = 8$
 $5+2 > 9$ $4+1 > 7$ $5-2 = 3$

ნიმუშის მსგავსად შემოხაზეთ ყველა ის ჯამი და სხვაობა, რომელიც 9-ის ტოლია

$7+2$ $3+2$ $9-0$ $8-3$
 $5+2$ $8+1$ $6+3$

მოცემული რიცხვები დალაგეთ ზრდადობის მიხედვით.

8 4 2 5 3 6 1 7

--	--	--	--	--	--	--	--

შეავსე ცხრილი

★ 1	● 2	■ 3	■ 4	▲ 5
● 6	■ 7	▲ 8	★ 9	■ 10
● 11	▲ 12	▲ 13	● 14	■ 15
▲ 16	■ 17	● 18	■ 19	▲ 20

●	★	▲	■	■
2				
6				
11				
14				
18				

შეავსე მაგიური კვადრეტი

მე მოევარს მწიგნობარი!

4	+	1	=	5	1	+	4	=	
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	+	3	=	5	2	+	3	=	
=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	+		=			+		=	

დაალაგე შინაარსის მიხედვით და დანომრე წინადადებები:

პირველი კლასის ტესტები ქართულში

- დედამ ყვავილები ლარნაკში ჩააწყო.
- იამ მიწდორში ყვავილები დაკრიფა.
- ბავშვები სასეირნოდ წავიდნენ.
- გოგონამ თაიგული დედას მიართვა.

გადახაზე ზედმეტი.

შემოხაზეთ ყველა პ და ყველა ი:

ა	ბ	ე	გ	ი	ნ	უ	ჩ	ც
დ	ლ	ო	ვ	ჰ	ა	დ	ი	ქ

ჩახვი საჭირო ასოები:

სო ო ვი ი ხო ო

შეაერთე მარცვლები, შეადგინე სიტყვები:

ტორ	ლი
სარ	ტი
სახ	ნი
წიგ	კე

შემოხაზე სიტყვები, რომლებშიც არის ორი თ და ორი შ :

თითი შაში თათი
შეშ თონე შოთი

შეაერთე ხაზებით შესაბამისი სიტყვები: რას რითი აკეთებენ?

კალმით	შლიან
საშლელით	წერენ
ნემსით	კერავენ

გამოსახე ასე:

ია თმა სოკო
○○

გადახაზე ზედმეტი:

შემოხაზეთ ხმოვნები.

მ ს თ ი ვ ა კ ო ნ

გამოიცანი

სა თი. სახ ი თა ი

გამოთვალეთ რამდენი ცალი ხილია სურათზე?

	+			
--	---	--	--	--

პირველი კლასის ტესტები ზოგად უნარებში

რა ცხოვრობს ამ სახლში?

- ა) კატა
- ბ) ძაღლი
- გ) კურდღელი

გაზაფხულის მახარობელი ფრინველი:

ა) არწივი

ბ) ბუ

გ) მერცხალი

შეავსე ცარიელი უჯრა.

5	+	4	=	
9	-		=	8
	-	3	=	4
5	+		=	5
3	-	3	=	

რამდენი ვაშლია სურათზე?

ა) 3

ბ) 5

გ) 4

გაზაფხულის მახარობელი მცენარე?

ა) ია

ბ) ვვირილა

გ) ვარდი

რა ფერი სჭარბობს ბუნებაში გაზაფხულზე?

- ა) ყვითელი
- ბ) ოქროსფერი
- გ) მწვანე
- დ) ლურჯი

ვიდეო თამაშები და ბავშვები

ოცდამეერთე საუკუნე ტექნოლოგიების განვითარების საუკუნეა. ამ საუკუნის ბავშვებს და თინეიჯერებს ვერ წარმოუდგენიათ სამყარო მობილური ტელეფონების, ინტერნეტის, ჩატების და ვიდეო თამაშების გარეშე. ახალგაზრდები კვირაში საშუალოდ 53 საათს ატარებენ მედიასა და ტექნოლოგიებთან ურთიერთობაში, ეს თაობა უფრო მეტ დროს ატარებს ეკრანებთან, ვიდრე სხვა ნებისმიერ საქმიანობაში, სკოლის, ოჯახის, სპორტის და ძილის ჩათვლით.

განსხვავებული მოსაზრებები არსებობს იმ გავლენებზე რასაც ახალი ტექნოლოგიები ახდენენ თანამედროვე ახალგაზრდობაზე და განსაკუთრებით ბავშვებზე. თუმცა უნდა აღინიშნოს, რომ უფროსი თაობისგან უფრო ხშირად ნეგატიური განწყობა ფიქსირდება და ამ ნეგატიური განწყობის ყველაზე დიდი წილი მაინც ვიდეო თამაშებზე ვრცელდება.

აღსანიშნავია, რომ იმის გათვალისწინებით, თუ რა ჩანს ზედაპირულად, ბავშვებში მომატებული აგრესიის მიზეზად ძირითადად ვიდეო თამაშები და მედია სახელდება. თუმცა ოფიციალური კვლევები მაინცდამაინც არ იზიარებენ ამ შეხედულებას.

როდესაც ვსაუბრობთ იმაზე, თუ რა კავშირშია ბავშვებში აგრესიის მატება და ვიდეო თამაშები, სასურველია, ჯერ განვიხილოთ, თუ რამდენად წესების დაცვით ხდება მათი მოხმარება.

შშ-მ ბავშვებს გააჩნიათ საკმაო შესაძლებლობები იმისა, რომ გააკონტროლონ მათი შვილების მიერ მედიასა და ტექნოლოგიებთან ურთიერთობა.

პირველი, რაც მშობლებმა უნდა გაითვალისწინონ არის ის, რომ იცოდნენ იმ თამაშის შინაარსი, რასაც მათი შვილი თამაშობს და დარწმუნდნენ, რომ ბავშვის განვითარების დონე შეესაბამება თამაშისთვის რეკომენდირებულ ასაკს. ყველა თამაშს თან ახლავს ასაკობრივი შეზღუდვის მითითება, რომელიც მშობელს ეხმარება სწორად განსაზღვროს, მიზანშეწონილია თუ არა იგი მისი შვილისთვის.

და მეორე, მშობლებმა მონიტორინგი უნდა გაუწიონ, თუ რამდენ დროს ხარჯავს მათი შვილი ვიდეო თამაშებზე და სხვა აქტივობებზე.

მშობლები პასუხისმგებლები არიან დაეხმარონ შვილებს წიგნების, სათამაშოების, სატელევიზიო პროგრამების და ფილმების შერჩევაში, რომელიც თითოეული ბავშვისთვის შესატყვისი იქნება.

გასართობი საშუალებები უნდა იყოს სახალისო, ამყლი და ხელი შეუწყონ შემოქმედებითი ფანტაზიის განვითარებას. ყურადღება უნდა მივაქციოთ, რომ არ იყვნენ ზედმეტად მაფრუსტრირებელი და არ შეიცავდნენ ბავშვისთვის საშიშ სურათებს ან ინფორმაციას, რადგან შიმის საფუძველზე ზოგ ბავშვს ეწყება შფოთვა და ღამის კოშმარები. გასართობი საშუალებები არ უნდა შეიცავდეს ისეთ განზოგადებულ ინფორმაციას, რომელიც ბავშვს ისეთ შეკითხვებს გაუჩენს, რომელზეც პასუხის გაცემა მისი ასაკისთვის და ემოციური მომწიფების დონისთვის არ არის რეკომენდირებული.

ყველა ბავშვი განსხვავებულია და თითოეულ მათგანს განსაკუთრებული მიდგომა სჭირდება გასართობი საშუალებების გამოყენებისას. ზოგი ბავშვი უფრო მეტად არის მიდრეკილი გაიმეოროს ის ქმედებები, რაც დაინახა თამაშში, ფილმში თუ რეალობაში, ზოგი კი ნაკლებად. ზოგი მათგანი ძნელად ანსხვავებს ერთმანეთისგან რეალობასა და ფანტაზიას. ზოგი შესაძლოა საკუთარი იმპულსების კონტროლის ნაკლებობით ხასიათდებოდეს და ამის გამო ზედმეტად ჩაერთოს ძალადობრივ სცენებში. მეორეს მხრივ, არსებობენ ბავშვები, რომლებსაც სხვადასხვა მიზეზების გამო ახასიათებთ ემოციური აშლილობა, ასეთი ბავშვები შესაძლოა უფრო მოწყვლადნი იყვნენ ძალადობრივი სცენების მიმართ. მშობლები კარგად უნდა იცნობდნენ ბავშვებს და მათი ხასიათიდან გამომდინარე შეურჩიონ თამაშები, ფილმები თუ სათამაშოები.

გასართობი საშუალებები განსხვავდება თავისი შინაარსის მიხედვით. ზოგი შესაძლოა იყოს შემეცნებითი, ზოგი კი უბრალოდ გასართობი. ბავშვთა ფსიქოლოგები თანხმდებიან იმაზე, რომ ზოგ ფანტაზიაზე დაფუძნებულ თამაშს შეუძლია განავითაროს ბავშვის კოგნიტური უნარები, როგორცაა მაგალითად დაგეგმვის უნარი, თამაშები ასევე კარგად აწვითარებს კოორდინაციის უნარებს.

ასე რომ გასართობი საშუალებები, რომელიც შესაძლოა უარყოფითი გავლენის მქონედ ითვლებოდეს, არ უნდა გამოვრიცხოთ, რომ სწორად მოხმარების შემთხვევაში ბავშვისთვის სასიკეთო გამოდგეს.

სასურველია, მშობლებმა თვითონაც ითამაშონ ბავშვებთან ერთად და ესაუბრონ იმაზე თუ რას ფიქრობენ ბავშვები ამ თამაშზე, გაიზიარონ მათი განცდები, გრძნობები, აღქმები და ჩართულნი იყვნენ ყველაფერ იმაში, რაც მათი შვილის განვითარებაზე გავლენას ახდენს.

ფსიქოლოგი: სალომე მაჩიტაძე

როცა ბავშვს არ აქვს სწავლის მოტივაცია - მიზეზები

და მშობლის 10 შეცდომა

ბევრი მშობელი, რომელსაც სკოლამდელი და სკოლის ასაკის ბავშვი ჰყავს, ეჯახება პრობლემას, რომელსაც სწავლის მიმართ მოტივაციის არარსებობა ჰქვია. თანამედროვე პედაგოგიკის ერთ-ერთი ძირითადი პრობლემა - სწავლის მიმართ ინტერესის არარსებობაა. მოდით, ერთად გავერკვეთ, თუ რატომ ხდება ასე და ვინ არის ამაში დამნაშავე.

სწავლის მოტივაცია დაპროგრამებული გვაქვს ბუნებიდან: თუ მოსწავლემ კარგად მოინდომა, ისწავლა და მოსალოდნელი ქება არ მიიღო მშობლისა თუ მასწავლებლისგან, მაშინ უკეთესად სწავლის ყველანაირი სურვილი ეკარგება, და ეს ლოგიკურიცაა.

შობლის შეცდომა №1

შობელი თვლის, რომ მისი შვილი მზად არის სკოლაში წასასვლელად იმიტომ, რომ მან ბევრი რამ იცის თავის ასაკთან შედარებით. მაგრამ ინტელექტუალური მზადყოფნა - ეს არ არის სინონიმი ფსიქოლოგიური მზადყოფნისა. ბავშვი კი არ ექვემდებარება გარკვეულ წესებს, არამედ აკეთებს იმას, რაც მას სურს. აქ აუცილებელია განუვითაროთ ბავშვს უნარი - სძლიოს საკუთარ თავს. ვასწავლით პატარას არა მხოლოდ იმის კეთება, რაც მას უნდა, არამედ იმისაც, რაც აუცილებელია.

შობლის შეცდომა №2

ბავშვი ადრე მიჰყავთ სკოლაში. არ შეიძლება ბავშვის სკოლაში მიყვანა მის ბიოლოგიურ ჩამოყალიბებამდე (ძვლების და კბილების სრულფასოვნად ჩამოყალიბებამდე). ბიოლოგიურად ჩამოუყალიბებელი ბავშვი უმჯობესია ავარიდოთ სკოლას იქამდე, ვიდრე მას ბოლომდე არ განუვითარდება ხელი და მისი ფორმა. ამის შემოწმება შემდეგნაირად შეიძლება: ვთხოვთ ბავშვს დასვას წერტილები უჯრიან რვეულში. ნორმის ფარგლებში ბავშვი წუთში 70 წერტილს სვამს. თუ ამ შედეგზე დაბალ მაჩვენებელს მივიღებთ, უნდა ვიცოდეთ, რომ ბავშვის ხელი ჯერაც არ გამძალებულა. რაც შეეხება კბილებს, ბავშვს სკოლაში მიყვანამდე უნდა ჰქონდეს გამოცვლილი ოთხი წინა კბილი, ასევე ორი ზედა და ორი ქვედა კბილი. თუ ბავშვი ბიოლოგიურ ჩამოყალიბებამდე მიჰყავთ სკოლაში, ის მალე იღლება და მინიმალური დატვირთვაც სკოლისადმი უინტერესო და ცუდ ასოციაციას უქმნის.

შეცდომა №3.

როცა ბავშვი არ დადის საბავშვო ბაღში. თანატოლებთან კონტაქტის არქონა იწვევს თვითნებური ქცევების გაიზვიათებას, როდესაც ბავშვი იძულებულია ეთამაშოს სხვებს, დაემორჩილოს წესებს, იმ შემთხვევაშიც კი, როცა მას ეს არ სურს, გაითვალისწინოს სხვისი აზრი და იცხოვროს კოლექტივში.

შეცდომა №4.

პრობლემები ოჯახში: თუ ბავშვი შეგუებული და შეჩვეულია დიდ ემოციურ სტრესს თავის ოჯახში, როგორც წესი, მას აღარ აინტერესებს სწავლა და აღარ ფიქრობს კარგ ნიშნებზე, უბრალოდ აღარ ჰყოფნის ამისთვის ენერჯია.

შეცდომა №5.

როცა ბავშვის დღის რეჟიმი არ არის სწორად დაგეგმილი, არ არის ორგანიზებული მისი ყოველდღიურობა. მას ბევრი თავისუფალი დრო აქვს და არარეჟიმულად ცხოვრობს. ბავშვები, რომლებიც სკოლის გარდა დაკავებულები არიან სხვადასხვა წრეზე მათთვის საინტერესო საქმიანობით, მოუხედავად დატვირთვისა, უფრო მოტივირებულები არიან სასწავლო პროცესის მიმართ.

შეცდომა №6

როდესაც ბავშვისთვის არ არსებობს ერთი ავტორიტეტი და ერთი საერთო სიტყვა და მოთხოვნა. მშობელი ერთს ეტყვის, თუმცა ყოველთვის გამოძვრება ბებრასთან და ბაბუასთან ჩივილით.

შეცდომა №7.

აღზრდის არასწორი მეთოდები: პიროვნების დაკნინება, ფიზიკური დასჯა, მუქარა, ან პირიქით: ზომაზე მეტად გათამამება, მეტისმეტი მეურვეობა.

შეცდომა №8.

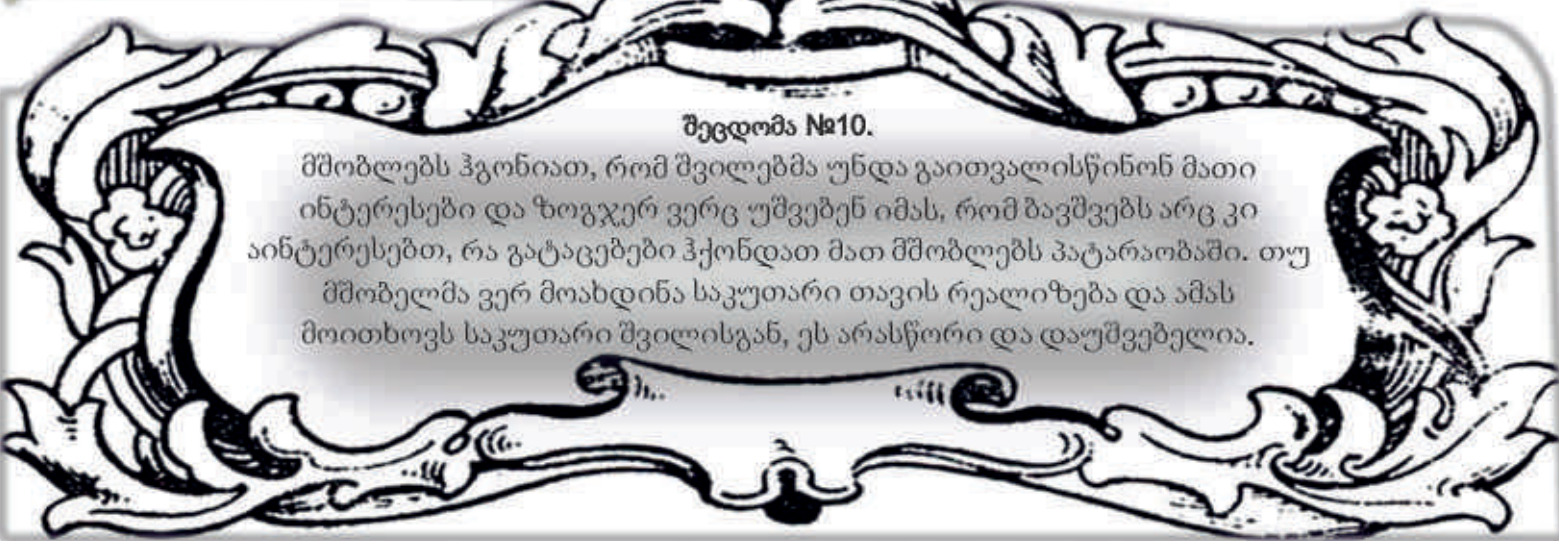
გადამეტებული მოთხოვნები ობიექტური შესაძლებლობების გათვალისწინების გარეშე (მათ შორის, სიზარმაცის, სომატური და ფსიქოლოგიური მდგომარეობის, გონებრივი განვითარების თავისებურების და სხვ.)

შეცდომა №9.

მოტივაციის „ჩაკვლა“, სწავლის პროცესის დროს დაცინვა, სწავლაში წარმატებულ ბავშვებთან შედარება და სხვა. ეს მშობლის ყველაზე გავრცელებული შეცდომაა.

შეცდომა №10.

მშობლებს ჰგონიათ, რომ შვილებმა უნდა გაითვალისწინონ მათი ინტერესები და ზოგჯერ ვერც უშვებენ იმას, რომ ბავშვებს არც კი აინტერესებთ, რა გატაცებები ჰქონდათ მათ მშობლებს პატარაობაში. თუ მშობელმა ვერ მოახდინა საკუთარი თავის რეალიზება და ამას მოითხოვს საკუთარი შვილისგან, ეს არასწორი და დაუშვებელია.

რელიგიური თემები

ათი მცნების განმარტება

მე ვარ უფალი ღმერთი შენი, და არა იყვნენ შენდა ღმერთი უცხონი ჩემსა გარეშე.

პირველი მცნებით ღმერთი გვიბრძანებს, ვიცნოთ და პატივი ვცეთ მას, გვწამდეს ღმერთი, იმედი გვქონდეს მისი, გვიყვარდეს იგი და ვუმორჩილებოდეთ მის ნებას, თაყვანი ვსცეთ მას, ვადიდოთ იგი, ვმადლობდეთ მას, ყოველი კაცის წინაშე აღვიართო იგი ჩვენს ღმერთად და არ უარყოთ იგი.

გულმოდგინედ ვისმინოთ სიტყვა ღვთისა ეკლესიაში, ვიკითხოთ საღვთო წერილი და წმიდა მამათა ნაწერები. პირველი მცნების წინააღმდეგი ცოდვებია:

1. უღმერთოება, როდესაც უგუნური იტყვიან: არა არს ღმერთი;
2. მრავალღმერთიანობა, როდესაც აღიარებენ მრავალ ცრუ ღმერთს;
3. ურწმუნოება;
4. მწვალელობა;
5. განდგომილება;
6. სასოწარკვეთილება;
7. მკითხაობა და ცრუმორწმუნეობა.

არა ჰქმნე თავისა შენისა კერპი, არცა ყოვლადვე მსგავსი, რაოდენი არს ცათა შინა ზე, და რაოდენი არს ქვეყანასა ზედა ქვე, და რაოდენი არს წყალთა შინა ქვეშე ქვეყანისა: არა თაყვანი-სცე მათ, არცა მსახურებდე მათ.

ღმერთი ამ მცნებით გვიკრძალავს:
კერპთა თაყვანისცემას.

კერპი არის ცრუ ღმერთების გამოხატულება. მეორე მცნება არ გვიკრძალავს ხატის თაყვანისცემას, ვინაიდან ხატი არის გამოხატულება ჭეშმარიტი ღვთისა და მისი წმინდანებისა. და, როცა ჩვენ ხატს თაყვანს ვსცემთ, გონების თვალთ უნდა მივხედოთ ღმერთს და იმ წმინდანებს, რომელნიც ხატზე არიან გამოხატულნი.

**არა მოიღო სახელი უფლისა ღვთისა
შენისა ამასოა ზედა.**

ღმერთი ამ მცნებით გვიკრძალავს ღვთის სახელის ცუდად ხსენებას. ღვთის სახელი უნდა ვახსენოთ: ლოცვაში, საღვთო სწავლაში და ფიცის მიღების დროს.

ეს მცნება გვიკრძალავს: ღვთის გმობას, ღმერთზე საყვედურს, ქირდვას, როცა საღმრთო საგნებს გახდიან სახუმაროდ ან საგინებლად, უყურადღებობას ლოცვისადმი, ცრუ ფიცს, ფიცის დარღვევას, ღვთისადმი მიცემული აღთქმის დარღვევას და უბრალო დაფიცებას.

**არა მოიღო სახელი უფლისა ღვთისა
შენისა ამასოა ზედა.**

ღმერთი ამ მცნებით გვიკრძალავს ღვთის სახელის ცუდად ხსენებას. ღვთის სახელი უნდა ვახსენოთ: ლოცვაში, საღვთო სწავლაში და ფიცის მიღების დროს.

ეს მცნება გვიკრძალავს: ღვთის გმობას, ღმერთზე საყვედურს, ქირდვას, როცა საღმრთო საგნებს გახდიან სახუმაროდ ან საგინებლად, უყურადღებობას ლოცვისადმი, ცრუ ფიცს, ფიცის დარღვევას, ღვთისადმი მიცემული აღთქმის დარღვევას და უბრალო დაფიცებას.

**არა მოიღო სახელი უფლისა ღვთისა შენისა ამასოა
ზედა.**

ღმერთი ამ მცნებით გვიკრძალავს ღვთის სახელის ცუდად ხსენებას. ღვთის სახელი უნდა ვახსენოთ: ლოცვაში, საღვთო სწავლაში და ფიცის მიღების დროს.

ეს მცნება გვიკრძალავს: ღვთის გმობას, ღმერთზე საყვედურს, ქირდვას, როცა საღმრთო საგნებს გახდიან სახუმაროდ ან საგინებლად, უყურადღებობას ლოცვისადმი, ცრუ ფიცს, ფიცის დარღვევას, ღვთისადმი მიცემული აღთქმის დარღვევას და უბრალო დაფიცებას.

**მოიხსენე დღე იგი შაბათი და წმიდა-ჰყავ იგი: ექვს დღე იქმოდე, და ჰქმნე მათ შინა
ყოველივე საქმე შენი, ხოლო დღე იგი მემვიდე შაბათი არს უფლისა ღვთისა შენისა.**

ღმერთი ამ მცნებით გვიბრძანებს: ექვს დღეს მუშაობას, ხოლო მემვიდე დღის ღვთისათვის შეწირვას. ქრისტიანები ვდღესასწაულობთ კვირას და აგრეთვე სხვა დღეებს, რომლებიც დადგენილია სადიდებლად უფლისა იესო ქრისტესი, ღვთისმშობლისა და წმინდანებისა. კვირას და სხვა დღესასწაულების დროს უნდა ვესწრებოდეთ ღვთის მსახურებას ეკლესიაში, მომეტებულად ვლოცულობდეთ შინ, ვკითხულობდეთ საღვთო წერილს, უნდა შევსწიროთ რაიმე ტაძრის სასარგებლოდ, აღმოვუჩინოთ შემწეობა ღარიბთა, ვნახოთ ავადმყოფნი, საპყრობილეში მყოფნი და სხვ.

რომელნიც დღესასწაულებში გაერთობიან უწყესო თამაშობით და უზომო სმა-ქამით, არღვევენ დღესასწაულის სიწმინდეს.

გარდა დღესასწაულებისა ვსწირავთ ღმერთს მარხვის დღეებს.

**პატივ-ეც მამასა შენსა და დედასა შენსა,
რათა კეთილი გეყოს შენ და დღეგრძელ იყო
ქვეყანასა ზედა.**

ამ მცნებით ღმერთი გვიბრძანებს მშობელთა პატივისცემას და მათ მორჩილებას.

1 მათთვის უნდა ვევედროთ ღმერთს; **2** უნდა ვხმარებოდეთ მათ შრომისა და საჭიროების დროს; **3** უნდა ვასაზრდოთ და მოვასვენოთ ისინი ავადმყოფობისა და მოხუცებულობის დროს; **4** სისწორით ავასრულოთ მათი ანდერძი, თუ ის ღვთის სჯულისა და სამოქალაქო კანონის წინააღმდეგი არ არის. მშობლების გარდაჩვენ უნდა ვცეთ პატივი ხელმწიფეს, სულიერ მწყემსთა და მასწავლებელთა, აღმზრდელთა და კეთილისმყოფელთა და ხნით უხუცესთა. საღვთო წერილი ხელმწიფის პატივისცემაზე გვასწავლის: „ღვთის გემინოდენ, შვილო, და შეფისა, და ნურცა ერთსა მათგანსა წინ აღუდგები“. „მიეცით კეისრისა კეისარსა და ღვთისა ღმერთსა“.

არა კაც-ჰკლა.

მეექვსე მცნება გვიკრძალავს მკვლელობას.

ყველა მკვლელობა სჯულის წინააღმდეგი არაა. სახელდობრ, როცა დამნაშავეს სჯიან სიკვდილით მართლმსაჯულებისამებრ და როცა მტერს ჰკლავენ ომში. სჯულის დამრღვეველი მკვლელობაა, როცა მსაჯული სიკვდილით დასჯის ბრალდებულს, რომლის უბრალოება მან იცის; როცა მალავენ, ან ათავისუფლებენ მკვლელს და მით აძლევენ საშუალებას, რომ ახალი მკვლელობა ჩაიდინოს; როცა არ იხსნიათ ახლობელს ან მოყვასს სიკვდილისაგან, თუკი შეუძლიათ გამოხსნა. მეექვსე მცნება გვიკრძალავს: თვითმკვლელობას, განრისხებას, სიძულვილს, შურს, გულფიცხობას, შფოთსა და ჩხუბს. ჩვენ ეს მცნება გვიბრძანებს: დავიცვათ სიცოცხლე და კეთილდღეობა მოყვასისა და თავისა თვისისა, შევეწიოთ ღირსს, მოვუაროთ ავადმყოფს, ვანუგეშოთ მწუხარე.

არ იმრუშო.

ეს მცნება გვიკრძალავს: მრუშობას, ანუ ყოველგვარ ურიგო და უწმინდურ ხორციელ სიყვარულს. ამ ცოდვაში რომ არ ჩავეარდეთ, უნდა განვემთროთ ყოველსავე, რასაც შეუძლია აღძრას ჩვენს გულში უწმინდური გრძობა და რაც შეადგენს კაცს, სახელდობრ, ნაყროვანებას და მოვრალობას, ცუდ სიტყვებს, ურცხვ სიძღერას, ცეკვას, თამაშსა და ხუმრობას. ეს მცნება გვიბრძანებს: ცოლ-ქმართა ერთმანეთის სიყვარულისა და ერთგულებას, ხოლო უქორწინებელთა - სიწმინდესა და უმანკოებას.

არ იბარო.

ამ მცნებით აკრძალულია შემდეგი ცოდვები: ქურდობა, ანუ ფარულად სხვისი ნივთის მითვისება, გამარცვა, ანუ ძალით სხვისი ნივთის წართმევა; მოტყუება, ანუ ცბიერებით სხვისი საკუთრების მითვისება; მკრეხელობა, ანუ მითვისება იმისა, რაც ღვთისათვის შეწირულია, ანუ ეკლესიას ეკუთვნის; მექრთამეობა და მუქთამჰამელობა, როცა საქმისათვის გასამრჯელოს იღებენ და საქმეს არ აკეთებენ, ანდა შეუძლიათ მუშაობა და არ მუშაობენ და მოწყალებით ცხოვრობენ; ანგარება, როცა ავიწროებენ მოყვასს (სხვა კაცს), სარგებლობენ მისი გაჭირვებით, მაგალითად, იღებენ დიდ სარგებელს.

**არა ცილი-სწამო მოყვასსა შენსა
წამებითა ცრუითა.**

ამ მცნებით აკრძალულია შემდეგი
ცოდვები:
ცრუ მოწამეობა სასამართლოში;
ცილისწამება, ესე იგი სიცრუით
საჩივარი და ყოველივე სიცრუე.
ეს მცნება გვასწავლის: ყოველივე
უნდა ვამბობდეთ სიმართლეს.
მეთათე მცნება

**არა გული გითქმიდეს ცოლისათვის მოყვასისა
შენისა, არა გული გითქმიდეს სახლისათვის
მოყვასისა შენისა, არცა ყანისა მისისა, არცა
კარაულისა მისისა, არცა ყოვლისა საცხოვარისა
მისისა, არცა ყოვლისა მისთვის, რაიცა იყვეს
მოყვასისა შენისა.**

ეს მცნება გვიკრძალავს: არა თუ ცუდ საქმეს, არამედ ცუდ
სურვილსაც და ცუდ ფიქრსაც, რომ ცუდმა ფიქრმა და
სურვილმა არ მიგვიყვანოს ცუდ საქმემდე.
ამ მცნების წინააღმდეგი ცოდვაა შური.
ეს მცნება გვასწავლის: რომ გვიყვარდეს სხვა, როგორც
საკუთარი თავი, და გვინდოდეს სხვისთვის ყოველივე
კარგი; კმაყოფილი ვიყოთ მით, რაც გვაქვს, და დავიცვათ
გული წმინდად.

წყარო: www.intermedia.ge

აღდგომის ბრწყინვალე დღესასწაული

აღდგომა — უდიდესი ქრისტიანული დღესასწაული, რომელიც აღინიშნება ახალი
სტილით 4 აპრილსა და 8 მაისს შორის ქრისტეს მკვდრეთით აღდგომასთან დაკა-
ვშირებით. აღდგომას უძღვის 40–დღიანი მარხვა, საეკლესიო სამზადისი, აღს-
არება და ზიარება, ვნების კვირა. ესაა ზეიმთა ზეიმი, აღმნიშვნელი მესიის მოვლ-
ინებისა, რაზედაც მოსეს ხალხი ეგვიპტის მონობიდან თავის დაღწევის შემდეგ ოცნ-
ებობდა, რასაც ბიბლიური წინასწარმეტყველნი ქადაგებდნენ და რაც სინედრიონის
ნებით ჯვარცმული ქრისტეს სახით განხორციელდა.

აღდგომის ბრწყინვალე დღესასწაულს წინ უძღოდა ვნების კვირა. შვიდივე დღე გამოირჩევა
თავისი მნიშვნელობით:

- დიდი ორშაბათი** – როცა იესომ დაწყევლა უნაყოფო ლეღვი;
- დიდი სამშაბათი** – როცა იესომ ტაძარში ახალი მოძღვრება იქადაგა;
- დიდი ოთხშაბათი** – როცა მოწაფეებმა იესოს სერობა მოუწყვეს;
- დიდი ხუთშაბათი** – როცა იესომ თვითონ გაუმართა მოციქულებს
სერობა, ამხილა იუდა და დაადგინა ზიარების საიდუმლო;
- დიდი პარასკევი** – როცა იესო აწამეს და ჯვარს აცვეს;
- დიდი შაბათი** – როცა იესო დაკრძალეს.

წითელი კვერცხი

არის გადმოცემა, რომ ამაღლებამდე იესო ქრისტემ თავისი მოწაფეები სხვადასხვა ადგილებში დაგზავნა, რათა ადამიანებისთვის მისი აღდგომის შესახებ ეხარებინათ. საქადაგებლად გაეშურა მარიამ მაგდალინელიც, რომლისგანაც მაცხოვარმა შვიდი ემშაკი განდევნა და რომელმაც ღვთისმშობლის შემდეგ პირველმა იხილა მკვდრუთით აღმდგარი უფალი. წმიდა მარიამი რომში ჩავიდა და პირდაპირ იმპერატორის სასახლეში მიამშურა. იგი ცნობილი პიროვნება იყო და ამიტომ დაუბრკოლებლად გაატარეს სასახლეში. მან იმპერატორ ტიბერიუსს საჩუქრად კვერცხი გაუწოდა და ახარა: „ქრისტე აღსდგა“. იმპერატორმა ქალს ეჭვით შეხედა და წამოიძახა: „როგორ შეეძლო მკვდარს აღმდგარიყო?! ეს ისევე დაუჯერებელია, როგორც ის, რომ ახლა ეს კვერცხი გაწითლდესო“. სიტყვები ჯერ არ ჰქონდა დამთავრებული, რომ კვერცხი მართლაც გაწითლდა. ამ დღიდან მოყოლებული ქრისტიანები წითელი კვერცხებით ეგებებიან აღდგომის ბრწყინვალე დღესასწაულს.

საერთოდ, კვერცხი მარდიული სივოცხლის სიმბოლოა, რადგან მისგან ცოცხალი არსება იბადება, იესო ქრისტემ კი სივოცხლე მოგვანიჭა. წითელ ფერში სისხლი მოიაზრება, რადგან იესო ქრისტემ თავისი სისხლით სივოცხლე განწმიდა და აკურთხა.

საადგომო სამზადისი

აღდგომას წინ ყველაზე დიდი და მძიმე მარხვა უხსწრებს. დღესასწაულის შესახვედრად მორწმუნეები სულიერად ემზადებიან. განსაკუთრებული მნიშვნელობა ბოლო კვირას ენიჭება. აღდგომამდე ერთი კვირით ადრე ბზობა – ანუ ქრისტეს იერუსალიმში დიდებით შებრძანება იზეიმება. ორშაბათიდან კი ვნების კვირული იღებს სათავეს. ვნების კვირულში თითოეული დღე გარკვეული მნიშვნელობის მატარებელია. განსაკუთრებით გამოყოფენ ხუთშაბათს – საიდუმლო სერობის დღეს, როდესაც მაცხოვარი ზიარების საიდუმლოს აწესებს და წითელ პარასკევს – ქრისტეს ჯვარცმის დღეს. ეს ყველაზე მძიმე დღეა თითოეული ქრისტიანისათვის. პარასკეობით წითლად ღებვენ კვერცხებს, რაც მაცხოვრის მიერ ჩვენთვის დაღვრილი სისხლის სიმბოლია. ვნების კვირულის მძიმე დღეების დაგვირგვინებად კვირა – მაცხოვრის ბრწყინვალე აღდგომის დღესასწაული იქცევა. დღე, რომელიც ნებისმიერი მორწმუნესათვის უდიდესი სიხარულის მომტანია. მაცხოვრის ბრწყინვალე აღდგომა

რუბრიკა, იცით თუ არა, რომ...?

ყბოლოებს
ყვან დახვია
ქმინების ვაჟი
ძუძლით

მიქლანჯელო
ქმინა
ხედავს

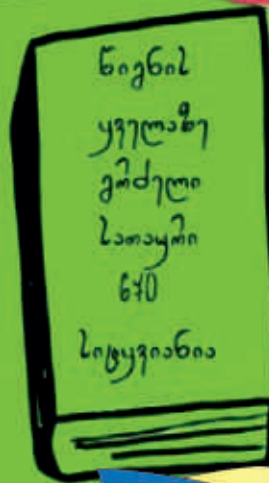
ახლოებით ვნეყრე
თავისუფლად დაუბრა
ჩაის ყავებზე

სალონი
სამიქი
საყვამ თაღს
ცნობენ

ნიგნის
ყვლაზე
გმძელი
სათაყობი
640
სიტყვიანია

გამაგს
ძაღვი რხა
აქვს

თვალის გეგა
გამოთვლება 45%-ით.
მოცა
მიამდე სანტყურის
აფიქსიბებს

დანის ციხეებიდან გაქცევა კანონსაწინააღმდეგო ქმედებად არ ითვლება

ადამიანს თავზე თმა წლის განმავლობაში 15 სმ-ით ეზრდება.

დედამიწაზე ყველაზე დიდ ქვეყნად 27 ტონა კოსმოსური მტვერი ცვიდა.

მსოფლიოს ყველაზე დაბინძურებული მდინარეა რაინი.

ქათმის ყველაზე ხანგრძლივი ფრენა გაგრძელდა 13 წამს.

დედამიწაზე მცხოვრები ცოცხალი ორგანიზმების 70%-ს ბაქტერიები შეადგენენ..

ჰაეაური ენის ანბანში მხოლოდ 12 ასოა: a, e, i, o, u, h, k, l, m, n, p და w.

ციფრი "0" გამოიგონეს ინდოეთში მეხუთე საუკუნეში, მაშინ როდესაც ევროპაში რომაული ციფრები გამოიყენებოდა და ბალიან უძნელდებოდათ ანგარიში.

ამერიკაში დაშვებულია მოსამართლემ გამოიძახოს პაღლი როგორც მოწმე.

აზიური ჯიშის ქათმები შავი და ყვითელი ფერის კვერცხებს დეინენ. ფარშევანგის კვერცხის მოსახარშად საჭიროა 4 საათი..

სპილო ერთადერთი ცხოველია რომელსაც 4 მუხლი აქვს.

იაკობ გოგებაშვილი (1840-1912)

(ბიოგრაფიული ცნობები)

იაკობ გოგებაშვილი დაიბადა სოფელ ვარიანში (ახლანდელი გორის რაიონი). სწავლობდა გორის სასულიერო სასწავლებელში, შემდეგ თბილისის სასულიერო სემინარიაში (1855-61). სწავლა განაგრძო კიევის სასულიერო აკადემიაში. აკადემიაში სწავლის დროს გაეცნო მსოფლიოს გამოჩენილ მოაზროვნეთა (ლოკის, რუსოს, ფობტის, ჰუმბოლტდის, სპენსერის, შლოსერის, კომენსკის, პესტალოცის და სხვ.) თხზულებებს, რომლებმაც დიდი ცოდნა შესძინეს. სუსტი ჯანმრთელობის გამო აკადემიის სრული კურსი ვერ დაასრულა და 1862 წ. საქართველოში დაბრუნდა. 1863-75 წ.წ. ეწეოდა პედაგოგიურ მოღვაწეობას, ილაშქრებდა მოსწავლეთა ფიზიკური დასჯისა და სემინარიის მკაცრი რეჟიმის წინააღმდეგ, მოითხოვდა ბავშვთა ინიციატივისა და თვითმოქმედების წახალისებას, რისთვისაც აუკრძალეს პედაგოგიური საქმიანობა და დაითხოვეს სამსახურიდან. ამის მიუხედავად უკან არ დაუხვევია, მხარში ამოუდგა ი.ჭავჭავაძეს და აქტიურად ჩაება ეროვნულ-განმათავისუფლებელ მოძრაობაში. მონაწილეობდა ი.მამაცაშვილის ლიტერატურულ სალონში, რომელმაც ხელი შეუწყო ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების დაარსებას, იყო ამ საზოგადოების გამგეობის აქტიური წევრი (1879 წლიდან). მისი მონაწილეობით შედგა საზოგადოების პროგრამა ხალხური შემოქმედების შეგროვებისათვის და პროექტები საქართველოს სხვადასხვა რაიონში სახალხო სკოლებისა და ბიბლიოთეკების გახსნისა.

ი. გოგებაშვილი აქტიურად თანამშრომლობდა თბილისის ქართულ-რუსულ პრესაში. ბეჭდავდა წერილებს სხვადასხვა საჭირობოროტო საკითხებზე განსაკუთრებით „ივერიაში“, „დროებაში“, „ჯეჯილში“, „ნობათში“, „ტიფლისსკი ვესტნიკში“, „ნოვოე ობოზრენიეში“.

ეკუთვნის 130-ზე მეტი საბავშვო ორიგინალური და გადმოკეთებული მოთხრობა. მათ შორის „იავნანამ რა ჰქმნა?“, „ერეკლე მეფე და ინგილო ქალი“, „თავდადებულნი ქართველნი“, „სხივი ჩვენი წარსულისა“. ი.გოგებაშვილის საბავშვო თხზულებების ძირითადი თემებია პატრიოტიზმი, ჰუმანიზმი, ბუნების მოვლენები. 1865 წ. გამოვიდა ი. გოგებაშვილის „ქართული ანბანი და პირველი საკითხავი წიგნი მოსწავლეთათვის“, შემდეგ - „ბუნების კარი“ (1868), „დარიგება მოსწავლეთათვის, თუ როგორ უნდა წაიყვანოს სწავლება წერა-კითხვისა ქართულ ანბანში“ (1872), „დედა ენა“ (1876), „რუსსკოე სლოვო“ (1887). 1880 წლიდან იბეჭდებდა მისი ბავშვთა საკითხავი წიგნები: „კოკორი“, „კუნწულა“, „ხომლი“, „აკიდო“, „მოსავლის მცველნი“. მის კალამს

ი. გოგებაშვილი ავტორია მრავალი პედაგოგიური შრომისა. სწავლების ქვაკუთხედად მშობლიურ ენას მიიჩნევდა. სიკვდილის წინ მთელი თავისი ქონება და ბიბლიოთეკა ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოებას შესწირა.

1912 წლის პირველ ივნისს ი.გოგებაშვილი გარდაიცვალა. მისი ცხედარი დაასაფლავეს დიდუბის პანთონში, 1912 წლის 10 ივნისს.

1940 წ. დაბადებიდან 100 წლის თავზე მისი ნეშტი დიდუბიდან მთაწმინდის პანთონში გადაასვენეს.

დაბ. თარიღი	27 ოქტომბერი, 1840
დაბ. ადგილი	სოფ. ვარიანი, ახლანდელი გორის რაიონი
გარდ. თარიღი	14 ივნისი, 1912
გარდ. ადგილი	თბილისი
საქმიანობა	პედაგოგი, საბავშვო მწერალი და საზოგადო მოღვაწე
ეროვნება	ქართველი

ილია ჭავჭავაძე

1837 – 1907

ბიოგრაფია

დიდი ქართველი მწერალი, პოეტი, პუბლიცისტი, და საზოგადო მოღვაწე, საქართველოს 1861–1907 წლების ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის ლიდერი. დაიბადა გაღარიბებული თავადის ოჯახში. 1848 წლიდან სწავლობდა თბილისის კერძო პანსიონში; 1852 წლიდან - თბილისის გიმნაზიაში, 1857-1861 წლებში კი პეტერბურგის უნივერსიტეტის იურიდიულ ფაკულტეტზე. სტუდენტობის წლები მისთვის უაღრესად მნიშვნელოვანი აღმოჩნდა, როგორც პიროვნებისა და მოქალაქის მომზადებისა და მწერლის ფორმირების სრულყოფისათვის. ამ წლებშივე დაიწერა ი. ჭავჭავაძის ძლიერი მხატვრული ნაწარმოებები, რომელთაც აღმავალი ეტაპი შექმნეს XIX საუკუნის ქართული ლიტერატურისა და საერთოდ ქართული მხატვრული აზროვნების ისტორიაში: პოემა "აზრდილი" (1859 წ.), რომელიც უმწვავეს ეროვნულ და სოციალურ პრობლემებზე ღრმა დაფიქრების ნაყოფია და ნათელი მერმისის რწმენით არის გამსჭვალული; "ქართველის დედა" (1860 წ.), "კაკო ყაჩაღი", "მუშა", "ელეგია" და სხვ. ამავე პერიოდს ეხება მისი მხატვრული პროზის შესანიშნავი ნიმუშები, რომლებმაც უდიდესი როლი ითამაშეს ქართული კრიტიკული რეალიზმის განვითარებაში.

ი. ჭავჭავაძის რუსეთიდან საქართველოში დაბრუნების შემდეგ დიდი გაცნა და მღელვარება აისახა მის ნაწარმოებებში. კერძოდ, "მგზავრის წერილებში", რომელიც არა მარტო ავტორის ან "თერგდალეულების" მიზნებსა და ამოცანებს, არამედ მთელი ქართველი ხალხის სასიცოცხლო მოთხოვნებიც, საზოგადოდ ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის უწმინდეს იდეალებს გამოხატავს. 1863 წელს ი. ჭავჭავაძის მიერ დაარსებული ჟურნალი "საქართველოს მოამბე", მიუხედავად უმძიმესი საცენზურო პირობებისა, ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის ჭეშმარიტ მედროშედ იქცა. საქართველოში დამკვიდრებული ი. ჭავჭავაძე აქტიურად ჩაება ფართო პოლიტიკურ-საზოგადოებრივ საქმიანობაში და უდიდეს ფინანსურ დახმარებას უწევდა მას. 70-90-იან წლებში დაიწყო ი. ჭავჭავაძის მრავალრიცხოვანი ნაშრომებისა და წერილების გამოქვეყნება, რომლებშიც ვლინდებოდა მისი ძლიერი ინტელექტი, ფაქტებისა და მოვლენების იშვიათი აღქმისა და გაანალიზების უნარი. მის პუბლიცისტურ შემოქმედებასა და საზოგადოებრივ მოღვაწეობაში დიდი ადგილი დაეთმო სახალხო განათლებისა და მოზარდი თაობის აღზრდის საკითხებს, რომლებმაც დიდი როლი შეასრულა ქართული პედაგოგიური მეცნიერებისა და ქართული სახალხო ეროვნული სკოლის ჩამოყალიბების საქმეში. ი. ჭავჭავაძეს ეპოქალური დამსახურება მიუძღვის ქართველი ერის წინაშე, იგი იყო XIX საუკუნის მეორე ნახევრის საქართველოს ეროვნული მოღვაწე და ქართული ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის სულისჩამდგმელი და წინამძღოლი.

დაბადების თარიღი 8 ნოემბერი, 1837
გარდაცვ. თარიღი 12 სექტემბერი, 1907
 (69 წლის ასაკში)
დაკრძალვის ადგილი მთაწმინდის პანთეონი, თბილისი
კატეგორია მწერალი, პოეტი, პოლიტიკოსი, პუბლიცისტი, წმინდანი

ბიოგრაფია

8 წლამდე იზრდებოდა ფშავში, სოფელ ჩარგალში მამის, სოფლის მღვდლის პავლეს, და დედის, ბარბალე (გულქან) ფხიკელაშვილის წვრილშვილიან ოჯახში.

სწავლობდა თელავის სასულიერო სასწავლებელში, 1877-1879 — თბილისის სამასწავლებლო ინსტიტუტთან არსებულ ორკლასიან სამოქალაქო სასწავლებელში, 1879-იდან გორის სამასწავლებლო (საოსტატო) სემინარიაში, რომელიც 1882 წელს დაამთავრა. სიძარტლისმამიებლის თანდაყოლილმა მოწოდებამ ვაჟა-ფშაველა გორის ხალხოსანთა წრესთან დაახლოვა. ერთხანს ამტნისხევში მასწავლობლობდა, 1883-1884 წლებში პეტერბურგის უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტის თავისუფალი მსმენელი იყო.

ხელმოკლეობის გამო მალე დატოვა უნივერსიტეტი და რამდენიმე წელიწადს მუშაობდა ჯერ ოთარაშენში, ამილახვარის ოჯახში, შინამასწავლებლად, შემდეგ დიდი თონეთის სოფლის სკოლაში. 1888-იდან ჩარგალშიცხოვრობდა, სხვა გლეხებივით ხნავდა მიწას, უვლიდა საქონელს და ნადირობდა. მთის ხალხში დიდი გავლენით სარგებლობდა. იშვიათად ჩამოდიოდა ბარად. ფშაური ზამთრის გრძელ ღამეებში დაიწერა მისი გენიალური პოემები, მოთხრობები და ლექსები. ფშავში, მდინარე ჩაგლურას ნაპირას, დგას პატარა ქვიტკირის სახლი. სწორედ ამ სახლში 1862 წლის 14 ივლისს დაიბადა ლუკა რაზიკაშვილი, რომელსაც ჩვენ ვაჟა-ფშაველას ფსევდონიმით ვიცნობთ. ვაჟას მამა იშვიათი ნიჭის პატრონი, მქვერმეტყველი, ცნობისმოყვარე და მწიგნობარი კაცი ყოფილა. მას თვითონ შეუსწავლია წერა-კითხვა და მღვდელი გამხდარა. მამამ ჩაუნერგა შვილებს წიგნის სიყვარული, უამბობდა დავით აღმაშენებელზე, ქართველ და უცხოელ გმირებზე, აყვარებდა „ვფხვისტყაოსანს“ და სახელოვან თანამედროვეთა - ილიასა და აკაკის ქმნილებებს. მანვე ჩაუნერგა შვილებს სასულიერო წიგნებისადმი სიყვარული. ვაჟა-ფშაველა იგონებს, როგორ სულგანაბული უსმენდა მამის ტკბილ საუბარს, როდესაც იგი საღმრთო ისტორიიდან უამბობდა. დედა კი საგმირო ამბებს, ფშაურ თქმულებებსა და ლექსებს აცნობდა. დედის წყალობით ვაჟამ უამრავი ხალხური ლექსი იცოდა ზეპირად, ისე რომ ყველას უკვირდა, ერთი ადამიანი როგორ ახრეხებდა ამდენი ლექსის დამახსოვრებას.

ასე იზრდებოდა ვაჟა რვა წლამდე. რვა წლისა კი თელავის სასულიერო სასწავლებელში მიიბარეს. მაგრამ აბა რა სიკვთე იქნებოდა იმ სასწავლებლიდან, სადაც ბავშვი საკუთარ მეობას, ეროვნებასა და მშობლიურ ენას ივიწყებდა. თელავის სასწავლებელში მიღებული ცოდნა საკმარისი არ აღმოჩნდა. სწორედ ამ მიზეზით ველარ განაგრძო სწავლა თბილისის სამასწავლებლო ინსტიტუტში და გორის საოსტატო სემინარიაში შევიდა. აქ ვაჟა გულმოდგინედ სწავლობდა. უკვე განესაზღვრა თავისი მომავალი - საზოგადოებრივი მოღვაწეობა და მხატვრული შემოქმედება იქნებოდა მისი საქმიანობა.

სემინარიაში სტუდენტები ხელნაწერ ჟურნალს - „რიურაჟს“ გამოსცემდნენ. ვაჟა-ფშაველა ამ გამომცემლობის აქტიური თანამშრომელი და ერთ-ერთი ხელმძღვანელი იყო. მალე მისი თარგმანები და ლექსები გაზეთ „დროებასა“ და ჟურნალ „იმედში“ გამოჩნდა. ამ დროს იგი მასწავლებლად მუშაობდა. შემდეგ კი პეტერბურგში გაემგზავრა და თავისუფალ მსმენელად შევიდა უნივერსიტეტში, იურიდიულ ფაკულტეტზე. მაგრამ ხელმოკლეობის გამო მიატოვა, სამშობლოში დაბრუნდა და ჩარგალში დასახლდა. ვაჟას წვრილშვილი ჰყავდა და ლუკმაპურის საშოვნელად დიდი ჯაფის გაწევა უხდებოდა. იგი ბევრს შრომობდა, მაგრამ გაქირვებას თავს მაინც ვერ აღწევდა. როგორც ამბობენ, ჯან-ლონე კი დიდი ჰქონდა, მაგრამ მეურნის გონება კი - არა, რადგან მისი ფიქრი სულ სხვაგან ჰქროდა. როდესაც „თავისი ანგელოზები“ ეწვეოდნენ, მუშაობას თავს მიანებებდა და დიდი მოწოდების აღსასრულებლად გარბოდა. ერთხელ ცოლმა უსაყვედურა: ჩვენ საქმელი არა გვაქვს, შენ კი სულ ჯღაბნი და ჯღაბნიო. ვაჟას გასცინებია და უპასუხნია: ევჰ, შე საწყალო, უსწავლელი ხარ და რა გითხრა. ნასწავლი რომ იყო, მაგ სიტყვას არ გააპატიებდიო.

„ვაჟა არა მარტო ბუმბერაზი მწერალი, ბუმბერაზი პიროვნებაც იყო. იმდენი ქება-დიდება, მოწონება ესმოდა, მაგრამ იგი ისევ უბრალო, თავმდაბალი ვაჟა იყო, საყვარელი ვაჟა, გაქირვებაში მყოფი, ვაკვაცურად მებრძოლი ამ გაქირვებასთან“ (დავით კლდიაშვილი).

მძიმე შრომამ და შეჭირვებამ ვაყვას მალე შეურყია ჯანმრთელობა. მას ფილტვის პლევრიტი დაუდგინეს და ოპერაციაც გაუკეთეს. ერთხანს თითქოს მოიკეთა. ქართულმა სიტყვაკაზმულმა საზოგადოებამ ისარგებლა მგოსნის გამოკეთებით და ლიტერატურული საღამო გაუმართა, რომლის ბოლოსაც ვაყას მიართვეს დაფნის გვირგვინი წარწერით - „ქართული პოეზიის არწივს“.

ვაჟა-ფშაველას შემოქმედება ხალხს ძლიერ უყვარდა. იგი მოუწვევიათ ქუთაისში, გორში, ჭიათურასა და ფოთში. დიდად აფასებდნენ იმდროინდელი გამოჩენილი მოღვაწენიც. ილია ჭავჭავაძე აღფრთოვანებით ამბობს: „ჩვენ, ძველებმა, ახლა კალამი უნდა ძირს დავდოთ და გზა ვაყას უნდა დავუთმოთო“. ვაჟა, როდესაც კი თბილისში წამოვიდოდა, თავის ნაწერებს ერთ ჭრელ ხურჯინში ჩააწყობდა, პირველად ილიასთან შეივლიდა, იმ ხურჯინს იქ დაბერტყავდა. შემდეგ კი ეს მარგალიტები ქართული ჟურნალ-გაზეთების ფურცლებზე აბრჭყვიალდებოდნენ ხოლმე.

მუხთალმა სენმა ვაყას თავი მაინც არ ანება. მიუხედავად ექიმთა მცდელობისა, ველარ უშველეს 1915 წლის 27 ივლისს ვაჟაფშაველა გარდაიცვალა. იგი ჯერ დიდუბის პანთეონში დაკრძალეს, გარდაცვალებიდან 20 წლისთავზე კი მთაწმინდაზე ასვენეს, რადგან ტიციან ტაბიძისა არ იყოს „მთაწმინდა ისე არავის ეკადრება, როგორც ამ მართლა წმინდა მთას“.

წყარო Wikipedia.org
Buki.ge

ქართველი მწერლების საბავშვო მოთხრობები და ლექსები.

მოთხრობები

წვიმის წვეთები

გაზაფხულდა.
შხაპუნა წვიმა მოვიდა.
მზე პირს იბანსო, უხაროდათ მთებს.
მსხვილი წვეთები ტყაპატყუპით ცვიოდნენ მინდორში და ისე ლამაზად ბრწყინავდნენ მზეზე, გეგონებოდათ, ვიღაცამ მარგალიტები გადმოაპნიათ.
წვიმამ, სამწუხაროდ, მალე გადაიღო. ნაწვიმარი მინდორი გაშრა და ეს ზღაპრული სილამაზე სიზმარივით უვევრად გაქრა.
მხოლოდ ერთ ბებერ, უშნო რცხილას შემორჩა თავის პატარა ფოთლებზე წვიმის წვეთები.

გახარებული გაიმართა წელში ხანდაზმული ხე, მხრებიც ამაყად გაშალა, მაგრამ შხაპუნა წვიმასავით ხანმოკლე აღმოჩნდა მისი სიხარულიც.

წვიმის წვეთებს მალე მობეზრდათ მის ფოთლებზე უსაქმოდ ჯდომა და ერთ-ერთმა თქვა:

- აქ ყოფნა, ძმებო, ხეირს არ დაგვაყრის! წავიდეთ, გავიაროთ, ქვეყანა ვნახოთ!
- მეზარება! - უპასუხა მეორემ, თავისი სილამაზით ტკბებოდა და ვერ გამძღარიყო.

- წავიდეთ, წავიდეთ! - მხიარულად აყვანდნენ დანარჩენები, ტყაპატყუპით ჩაცვივდნენ ძირს, დაგორდნენ ყვავილებით გადაჭრელებულ ფერდობზე და ხევში ხალისიანად მოჩხრიალე ნაკადულს შეუერთდნენ.

ზარმაცი და პრანჭია წვეთი ადგილიდან არ განძრეულა, მხოლოდ თვალი გააყოლა ნაკადულს, ცხვირი დამცინავად აბზიკა და თქვა:

- აი, სულელები! ნეტა რა მიაზებინებდათ?! ახია მაგათზე! დარჩენილიყვნენ აქ და ჩემსავით გადარჩებოდნენ! - მერე კვლავ პრანჭვა-გრეხვა განაგრძო, მაგრამ მარტოს მალე მოსწყინდა, მოქნარება აუვარდა და ბოლოს ჩაეძინა კიდევ.

შუადღისას მზემ მაგრა დააცხუნა, მძინარე წვეთი აორთქლდა და... უკვალოდ გაქრა.

ახლა მან ისევ წვიმას უნდა უცადოს, რომ მის ახალ წვეთად იქცეს და ცხოვრება თავიდან დაიწყოს, მაგრამ ვინ იცის, გაწვიმდება კიდევ?! და თუ გაწვიმდება, როდის?!

ნაკადული კი ამასობაში მხიარულად მოჩხრიალებს თვალწარმტაც ხევში, მალე სხვა, ასეთივე ლამაზ ნაკადულებს შეუერთდება, იქცევა ღელედ, წისქვილის ქვას დაატრიალებს, ვრცელ მინდორს მორწყავს, მერე ღელე ღელეს შეუერთდება და იქცევა მდინარედ, მძლავრ ელექტროსადგურს ამუშავებს, მერე ისევ განაგრძობს დინებას, თანდათან უფრო და უფრო გადიდდება და ბოლოს ლურჯ, თვალუწვდენელ, საოცნებო ზღვას შეერევა...

დავით ჯავახიშვილი

გაზაფხული

სითბომ სასიამოვნოდ შეულიტინა... ცოტათი შეიმშუმუნა, მაგრამ თვალის გახელა დაეზარა. მერე ისევ შეულიტინა სითბომ, მერე ისევ.

მგონი, რაღაც კარგი ხდებოდა, გაიფიქრა ენძელამ და თვალი გაახილა. გარშემო თითქმის ბნელოდა. ყვავილებს ეძინათ, ზოგს ხავსის საბანი გადაეფარებინა, ზოგს თავისივე ფოთლები, ზოგი გულადმა იწვა, ზოგიც პირქვე, ზოგს პაწაწინა ყლორტებში ჩაერგო თავი და მშვიდად ფშვინავდა, ზოგიც, რაც არ უნდა გასაკვირი იყოს, ხმაძალი ხვრინვით არღვევდა გამეფებულ სიჩუმეს...

ენძელამ თვალეზი მოიფშვნიტა, მხრები მოისრისა, მერე სახეზე შეისხა იქვე მოწანწვარე რუს ცივ-ცივი და ანკარა წყალი. ახლა უკვე მშვენივრად მოეხსენებოდა, რომ გაზაფხული მოახლოვებულიყო და სწორედ მისი სითბო არ ასვენებდა, აღარ აძლევდა ძილის გაგრძელების საშუალებას.

გამოფხიზლებულმა, გაზაფხულის მოლოდინით გულათრთოლებულმა ენძელამ დანარჩენ ყვავილებს ღიმილით მოავლო თვალი და წრიბინა ხმით ნაზად შესძახა, გაიღვიძეთ, გაიღვიძეთ, გაზაფხული მოდისო. თითო-ორიოღამ თვალი ჭყიტა... ეექ, ნეტაი, შენაო, ჩაიქნიეს ხელი ენძელას დანახვაზე და ისევ ამოღმვებს ფშვინვა. მოკლედ, ენძელას შეძახილს არავინ უგდო ყური, ალბათ, მათი დრო ჯერ არ დამდგარიყო. ენძელამ ტანზე დაიხედა. მზის სინათლე თითქმის ვერ აღწევდა, მაგრამ ყვავილს-სიბნულისთვის თვალი ჰქონდა შეჭვლეული, ის ხომ აქ დიდხანს ელოდა გაზაფხულის მოახლოვებას. კაბა ნაზად ჩამოიბერტყა, ნაკეცები სათუთად გაასწორა, თავზეც გადაისვა ხელი, ვარცხნილობა შეიმოწმა, ალბათ სურდა, ლამაზზე ლამაზი ყოფილიყო. მერე ზევით აიხედა - მიწის თხელი ფენა ამორებდა გაზაფხულის კამკამა ჰაერს. ენძელა ნელ-ნელა აიწვერა, ყლორტებით ჩაეჭიდა მიწას, მისი რბილი, ნესტიანი ნამცეცები ადვილად მისწი-მოსწია ისე, რომ ასვლის საშუალება მისცემოდა. ნახვრეტში მხიარულად აციმციმდა მზის სხივი. ენძელა ნახვრეტის კიდევებს ჩაეჭიდა და უფრო მეტი ხალისით შეუდგა ზევით ასვლას.

ოდნავ მოყინული და თოვლის ნარჩენებით აქრელებული მიწის ზედაპირზე ენძელას ვიპოვია თავი გამოჩნდა. თავს პაწია ღეროვ მოჰყვია, პაწიავე ფოთლებით. წელში გაიმართა და ზემოთ, მზისკენ აიხედა. მზე სათუთად უღიმოდა, დაიმორცხვა ენძელამ. თავი დახარა. მერე მორიდებით და ცოტა არ იყოს, შიშითაც მიმოიხედა. ჯერ სულ მარტო იყო, თუმცა, არა, მზე და მიწის ნოტიო ზედაპირიც ხომ აქ იყვნენ. ორივე შეკხაროდა პაწაწინა ყვავილს. მიწას ხელის გულზე დაესვა ენძელა, მზე კი ციდან ათბობდა.

ენძელაც ბედნიერი იყო. საოცრად, საოცრად უხაროდა არე-მარეზე გამოჩენა. ხუმრობა საქმე ხომ არაა ამქვეყნად დაბადება. ისიც გაზაფხულის სუსხიან რიჟრაჟზე.

ნანა კაციაშვილი

ლექსები

გაი დედასა!

ტყეში გაისმა კიკინი,
შეიძრა მთები სურების,
კუჭგამომხმარმა ტურებმა
გამოიფხიკეს ყურები.

სოროებიდან გამოძვრნენ,
აუბაგუნდათ გულეები,
გაიხედ-გამოიხედეს,
დაზვერეს გზები ურები.

უცებ წააწყდნენ ბეკეკას,
დრო აღარ იყო ყურების,
თონეში ცეცხლი ჩაანთეს,
დააცხვეს დედას პურები,

მოიპატიყეს სტუმრები,
მოხადეს სავსე ჭურები.
გაი დედასა! სად იყვნენ
ბროლიები და მურები!

ნოდარ დუმბაძე

მოდოდა ნინო მთებით

ლურჯ მწვერვალებს
ქარი რძისფერ ნისლში ხვევდა...
და, როოდესაც ბარში ვარდნი ყვაოდნენ,
თოვლი იდოო ჯავახეთის მთათა ზედა
და ტყეებში ქარიშხლები ბლაოოდნენ...
მოოჰკიოოდა, ქარი ღრუბლებს მოოჰკიოოდა
და ფარავანს ტბასა ზედა ძრწოოდა ქარი...
მოოდოოდა, ნინო მთებით მოდოდა
და მოჰქოონდა სანატრელი ვაზის ჯვარი...
თოვლის მთებით ჰკვირდებოდა უცხო მგზავრი,
ვის უნახავს ვარდობისას თოვლი მთებზე?
მწყემსსა ჰკითხა: როომელია ქართლის გზაი?
მწყემსმა უთხრა: საქართველო არის ესე...
მიეძინა... ერთ წალკოტში მიეძინა
და ფშატებმა მზისგან მოუჩრდილოო; ოო,
ეს ვინ არი, გამოოცხადდა მგზავრის წინა?
„ნუ გეძინინ!“ - ეუბნება იესოო...
გაეღვიძა... წუთით იგრძნოო მშობლის სევდა,
მაგრამ რწმენა ავალეებდარაოოდენს?
თოვლი იდოო ჯავახეთის მთათა ზედა
და ტყეებში ქარიშხლები ბლაოოდნენ...

ანა კალანდაძე 1954

პაწაწინა რტო ვარ

მეფერება მზე ალერსის მთოვარს,
ვარდისფერად გამან ჩამომთოვა...
მე მიგალობს, როდი მიმატოვა,
თოხიტარა, პაწაწინა რტო ვარ...
ქარი მარხვეს და ყვავილებს მაცლის,
ყვავილს მომწყვეტს, გაიტაცებს მინდვრად...
დამიყვავე, ქარო, ნუხარ მკაცრი:
პატარა ვარ, მოფერება მინდა!
მითხარიო: როგორ, როგორ ვანდო
საიდუმლო აშარსა და მსტოვარს?
მებაღეო, ნუ დამტოვებ მარტო,
მეძინია, პაწაწინა რტო ვარ!

ანა კალანდაძე

ლომი და მელია

ლომი ძლიერ ავად გამხდარიყო და უძრავად იწვა თავის ბუნავში.
მიდიოდნენ მის სანახავად სხვადასხვა მხეცეები.
ხელცარიელი არავინ მიდიოდა ავადმყოფთან, მოჰქონდათ ხილი და ბოსტნეული, ხორცი და კაკალი...
ყველა თავისი წესისამებრ ცდილობდა ავადმყოფის მოვლას და გამხიარულებას.
თხუნულებმა ტყვიდან ხის ნაფოტები მოიტანეს და ლომის ბუნავში ბუხარი ააგო ზგიზეს.

მგელმა სამხარეულოს შიამურა და ისეთი დედალი მოუხარმა თავის ბატონს, რომ ნერწყვისაგან სული ეხუთებოდა.
არც ბუთა ოჯახი დარჩენილან ვალში ბატონს, მათ ბაღახისა და ბოსტნეულისაგან მანაური წაშალი მოუშხადეს.
ტყის მომღერალმა გუნდმა ავადმყოფ ბატონს თავის ოსტატობა უჩვენეს.
თავს ცვლებოდნენ და უვლიდნენ თავიანთ ბატონს. ხოლოდ მელია არსადჩანდა და ყველა კითხულობდა:
- ნეტავ სად არის დღეს მელია, რომ არსად ჩანსო?
მგელმა ყველას გასაგონად თქვა:
როცა საერთო მოლხენა და ქეიფია, მელა ხომ არახდროს არ დააკლდება და დღეს რაღად მოვა, იცის, რომ გამოსარჩენს ვერაფერს გამოელისო.

ლომმა ძალიან იწყინა მელიის ასეთი უყურადღებობა. მხეცეები გვიან ღამით დაიძალნენ.
- მენ რატომ არ ინახულე ჩვენი ავადმყოფი ბატონი?--- ჰკითხა თხუნულამ მელას.
პასუხად მელამ განაწყენებული სტუმარი შინ შეიმატიჟა და სუფრა გაუმართა.
შუა ქეიფში თხუნულამ მელას მგლის ნათქვამი გადასცა. მელა გაჯავრდა.
- დამაცადოს, მე ვაყურებიანებ იმახ სეირსო.
მეორედღეს მხეცეები ნაადრევად გაემართნენ ლომის სანახავად.

ავადმყოფ ლომს ვეფხვიც ეწვია ოჯახითურთ.
სად იყო სად არა, სასახლესთან მელიაც მოცუხცულადა, მდაბლად დაუკრა თავი და სალაში მოუძვნა, ლომმა უსაყვედურა.
- სად იყავი ამდენ ხანს, რატომ არ მნახეო?
- მელიამ თავი იმართლა.

თქვენთ დიდებულებაე, როცა თქვენი ავადმყოფობის ამზავი გავიგე, თავზარდაცემული გავიქეცი. ექიმებ სდავეძებდი, ყველას ვთხოვდი მველას და რჩევას, ჩვენს დიდებულ მეფეს რა წაშალი არგებსმეთქი. მირჩიეს მგელს ფეხი მოსტეხონ, კოჭი ამოართვან და ნადირთ მეფეს მიართვანო.

მივარდა ვეფხვი მგელს და მოსტეხა უკანა ფეხი. მგელს თქორიალით წამოუვიდა სისხლი, ფეხები სულ გაუწითლდა და ღმუილით მოშორდა მხეცებს. უკან მელია გამოედევნა და მიაძახა:

წითელჩქეშებიანო, საით მიბრძანდები? როდესაც სიტყვას ამბო, დაფიქრდი და სხვას ორმოს ნუ უთხრიო.

ლექსები

მეოცნებეს

მწვანე ვენებაში შენ ნახულობ სიამოვნებას.
 შენ მოგწონს მწარე ცრემლების დენა.
 ამო ცეცხლით, მხურვალეებით არ დლი გონებას
 და გულში ბუდობს ნაღვლიანი და ჩუმი ტკენა.
 არ გყვარებია, დამიჯერე, უვიცო ბავშვო,
 ნეტავი ერთხელ, ცრემლს თვალებზე რომ აღარ აშრობ,
 შეგემთხვეს ნამდვილ სიყვარულის შმაგი წამება,
 რომ ის შენ სისხლში დატრიალებს შხამის ალებად.
 როცა უძილო ღამის შავმა, გრძელმა წუთება.
 ლოგინში ნელა გტანჯოს, მოგცეს გულის ხუთება.
 გენატროს ძილი და შებრალება.
 ვერც წაშწამები შეკრან თვალებმა,
 ეხუტებოდე შენ ქვითინით მხურვალე საბანს,
 ცოფი გახმობდეს, უნაყოფო სურვილით ჯაბნის
 გჯეროდეს ვერც კი დაიკვეხნიდა
 მისდამი ზიანს შენდამი გონება
 დაეცემოდა სატრფოს ფეხებთან
 და თავით ღმერთებს გასაგონებლად,
 გაოგნებული, ფერწასული, აცახცახებით,
 რაც კი ძალა გაქვს დაიძახებდი:
 „მომეცით, ღმერთნო, დამიბრუნეთ საწყალი გონი,
 დამომამორეთ ეს მაცდური სახის ჩვენება“ . . .
 მაგრამ ის სახე, სიყვარული ბნელ გულის მქონი,
 შენ შეგრჩებოდა მაინც მარად, როგორც ხსენება

ალექსანდრე პუშკინი (1818)

კავკასია

მე გადავცქერი კავკასიონს. და ვდგავარ საშიშ
 ნაპრალის პირად - მყინვარების და თოვლის ზევით;
 გადაღმა კლდეზე წამოფრინდ არწივი რხევით,
 მე გამისწორდა და უძრავად ელვარებს ცაში.
 ვხედავ ასტეხა ნიაღვარმა თავის ზვირთები
 და პირველ ზვავთა მოძრაობას მე ვაკვირდები.

ქვევით დრუბლები თითქოს არსად მიიჩქარიან,
 მათ ჩანჩქერები ხლეჩავენ და სცვივიან ხრამში;
 შიშველი მთები ჩასდგომიან ერთმანეთს მხარში;
 სულ ძირს კი ხავსი, ხრიოკი და ეკალნარია;
 და სადაც მუხნარს ასე მწვანედ დაუბურია,
 ჩიტების სტვენა და ირმების თქარა-თქურია.

მთებში კი, როგორც ბუდეები მრავალი ორბის,
 სახლები ჩანან. . . კალთებს ცხვირი შემოსევია,
 ნათელ მიდამოს აგერ უკვე მწყემსიც სწვევია, '
 ჩრდილიან ხევში აწყვეტილი არაგვი მორბის.
 ბედკრულ ცხენოსანს მოუნახავს კლდეში კარავი,
 განგაშებს თერგი გულზეიადი და შემზარავი.

თამაშობს, ღმუის, როგორც მხეცი, რომელიც ბორგავს,
 თუ შეიყნოსა გალიაში სამიძგნი ლეში;
 ველარ ეტავა თავის ვიწრო საპყრობილეში
 და მშიერ ზვირთით გარინდებულ ნაპირებს ლოკავს.
 ამოდ, მისთვის აღარც საზრდო, შველაც როდია,
 მისთვის კლდეები შემზლუდველი კალაპოტია.

ასე სილადეს სულს უხუთავს კანონი ავი.
 ასე კირთები ქვეშ ღონდება ველური ტომი,
 ასევე ბრაზობს დღეს კავკასი მდუმარედ მდგომი,
 ასე სურს უცხო ძალებისგან დაიხსნას თავი.

ალექსანდრე პუშკინი (1829)

თეთრი მგელი

(ფრანგული ზღაპარი)

იყო ერთი კაცი. ჰყავდა სამი ქალი. ერთხელ შვილებს უთხრა, სამოგზაუროდ მიედივარო.

— რას მომიტანო? — ჰკითხა უფროსმა ქალმა.

— რა გინდა რომ მოგიტანო?

— ლამაზი კაბა მომიტანეო.

— შენ რა მოგიტანო? — ჰკითხა მამამ შუათანა ქალს.

— მეც კაბა მომიტანეო.

— შენ, ჩემო შვილო, შენ რა მოგიტანო? — ჰკითხა ბოლოლას, რომელიც სხეებზე მეტად უყვარდა.

— არაფერი მინდაო, — მიუგო ბოლოლამ.

— როგორ თუ არაფერი გინდაო?

— არაფერი, მამაჩემო, არაფერი მინდაო.

— შენს დებს შეეპირდი, საჩუქრებს ჩამოგიტანო-მეთქი და არ მინდა, არმალანის გარეშე დამრჩე.

— მამ, მოლაპარაკე ვარდი მინდა მქონდესო.

— მოლაპარაკე ვარდი? — შესმახა მამამ. — მერედა, სად ვიშოვო?

— მამი, მე მხოლოდ მოლაპარაკე ვარდი მინდა, უმისოდ არ დამბრუნდესო.

მამა გზას გაუდგა. მან ადვილად იშოვა ლამაზი კაბები უფროსი ქალებისთვის, მაგრამ ვისაც არა ჰკითხა, მოლაპარაკე ვარდის ამბავი, ყველამ ხუმრობაში ჩამოართვა, ასეთი ვარდი ვის გაუგონიაო.

— ასეთი ვარდი რომ არ ყოფილიყო, ჩემი ქალი არ მთხოვდაო, — ამბობდა მამა.

ერთხელ მშვენიერი კოშკი დაინახა, საიდანაც რაღაც ხმაური მოისმოდა. კაცმა მიაყურადა და ადამიანის ხმები გაარჩია. კოშკში მღეროდნენ და ლაპარაკობდნენ. მან კოშკს რამდენიმეჯერ შემოუარა. ბოლოს ჭიშკარი იპოვა და ეზოში შევიდა. შუაგულ ეზოში ვარდის ბუჩქი ჰყვოდა. სწორედ ამ ვარდების ხმა შემოესმა თურმე ქალების მამას. ვარდები ლაპარაკობდნენ და მღეროდნენ. როგორც იქნა, მოლაპარაკე ვარდი ვიპოვე. — გაიფიქრა და მაშინვე ერთი ცალი მოწყვიტა. მოწყვიტა თუ არა, თეთრი მგელი მოვიდა და იყვირა:

— ჩემს კოშკში შემოსვლის და ვარდების კრეფის უფლება ვინ მოგვა. ვინც აქ შემოვა, უნდა მოკვდეს და სიკვდილი არც შენ აგცდებაო!

— გამიშვი და მოლაპარაკე ვარდს დაგიბრუნებო,

— სთხოვა საწყალმა კაცმა.

— ვერ გაგიშვებ, უნდა მოკვდეო.

— უბედური ვარ, უბედური! ჩემმა ქალმა მთხოვა მოლაპარაკე ვარდი მიმეტანა და ახლა, როცა ვიპოვე, უნდა მოკვდეო?!

— ყური მიგდე, — უთხრა თეთრმა მგელმა,

— შეგიწყალებ და ვარდსაც გაგატან,

მაგრამ ერთი პირობით: შინ ვინც პირველი შეგხვდება, იმას მომიყვანო.

საწყალი კაცი შეჰპირდა, შენს თხოვნას შეგასრულებო, და უკან გამობრუნდა. შინ მოვიდა თუ არა, პირველად თავისი ბოლოლა ქალი დაინახა.

— ეჰ, ჩემო შვილო, რა უბედურ ფეხზე წავედიო!

— რა იყო, მოლაპარაკე ვარდი ვერ იპოვეო?

— ჰკითხა ქალმა.

— ვიპოვე, მაგრამ, ჩემდა საუბედუროდ, ვარდი თეთრი მგლის კოშკის ეზოში მოეწყვიტე და მგელი სიკვდილით შემეპყრებო.

— არა, ეგ არ მინდა, შენს სიკვდილს ჩემი სიკვდილი მიჩვენიაო. ქალმა ეს სიტყვები იმდენჯერ გაიმეორა, რომ ბოლოს მამამ უთხრა: — თუ ასეა, ჩემო შვილო, გეტყვი იმას, რის თქმასაც არ ვაპირებდი: თეთრ მგელს შევპირდი, ვინც შინ პირველი შემხვდება, იმას მოვიყვან-მეთქი, და მგელმაც გამომიშვაო.

— მამი, მზად ვარ გზას გაუდგეთო. აი, მამა და შვილი თეთრი მგლის კოშკში წავიდნენ. იარეს, იარეს და ერთ საღამოს კოშკს მიადგნენ. თეთრი მგელი მაშინვე მოვიდა. ქალის მამამ უთხრა: — აი, პირველად ეს შემხვდა, შინ რომ დავბრუნდი. ჩემი ქალია, მოლაპარაკე ვარდის მოტანა სწორედ ამან მოხოვაო. — მე თქვენ არას გავნებთ, — უთხრა მათ თეთრმა მგელმა, — მაგრამ უნდა აღმიტყვათ, რასაც აქ ნახავთ და გაიგონებთ, არავის ეტყვი. ეს კოშკი ფერიებისაა. ყველანი, ვინც აქ ვცხოვრობთ, მოჯადოებულნი ვართ. მე მისჯილი მაქვს დღისით თეთრ მგლად გადავიქცე. თუ საიდუმლოების შენახვას შეძლებთ, სასიკეთოდ თქვენვე მოგიბრუნდებათო.

მამა-შვილი შევიდა ოთახში, სადაც მდიდრული სუფრა იყო გაშლილი. ისინი სუფრას შემოუსხდნენ და მადიანად შეექცნენ. მალე, სულ რომ ჩამოხვდნენ, ოთახში მშვენიერი ვაჟბატონი შემოვიდა. ეს ის ქაბუკი იყო, თავდაპირველად თეთრ მგლად რომ გამოეცხადათ.

— ხომ ხედავთ, ამ მაგიდაზე რაც წერია: — კრინტი არ დასძრათო! მამა და შვილი ისევ შეპირდნენ, საიდუმლოებას შევინახავთო. ქალი ერთ ოთახში შეიყვანეს, სადაც მალე ისევ ის ლამაზი ბატონი შევიდა. ქალს ძალიან შეეშინდა და ყვირილი მორთო. ბატონმა იგი დაამშვიდა და უთხრა, თუ ჩემს რჩევას დაუჯერებ, ცოლად შეგიერთავ, დედოფალი გახდები და ეს კოშკი შენი იქნებაო. მეორე დღით იგი ისევ თეთრ მგლად გადაიქცა. მისი საცოდავი ყბუილი რომ გაიგონა, საბრალო ქალი ატირდა.

ქალის მამამ კიდევ ერთი ღამე გაათია კოშკში და შინ წავიდა. ქალი კოშკში დარჩა და სულ მალე იქაურობას შეეჩვია. რასაც კი მოისურვებდა, ყველაფერი ჰქონდა. ყოველდღიურად მის სმენას მუსიკა ატკბობდა. არაფერს იშურებდნენ, რომ გაერთოთ. შინ კი დედა და დები ძალიან წუხდნენ. — ჩემი შვილი სად არის? ჩვენი და სად არისო? — სულ ერთთავად კითხულობდნენ.

რებუსები

სა + 10 _____

თ + 100 _____

ნამ + _____

ც + + ნი _____

 სოფელი _____

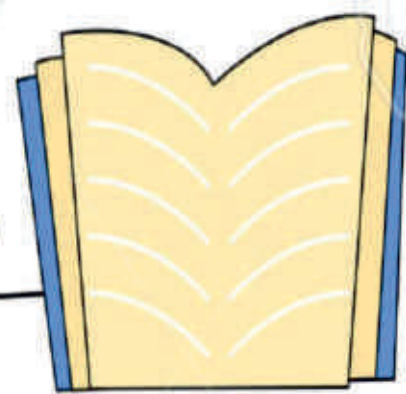
ცე - _____

 ზი. _____

ვირ + _____

 ში _____

ლომონ + 10 _____

- “მეგობრობა ა სრულქმნის ბედნიერებას და აქარწყლებს უბედურებას, რადგან სიხარულს გვიორმაგებს და უბედურებას გვინახევრებს” – ჯოზეფ ედისონი
- “სიცოცხლე არაფერია მეგობრების გარეშე” – ციცერონი
- “ძალზე დამღლელია იმ ადამიანთან ურთიერთობა, რომელიც ყოველთვის მართალია” – აგატა კრისტი
- “ნამდვილი შეცდომებია, რომლებიც არ სწორდება” – კონფუცი
- “კეთილ ადამიანს ზოგჯერ ძალისაც კი რცხვენია” – ჩეხოვი
 - “კარგი დასაწყისი - საქმის ნახევარია.”- არისტოტელე
 - “ისე მოეპყარი მშობლებს, როგორც შენ ისურვებდი, რომ საკუთარი შვილები მოგეპყრან.”- სოკრატე
- “მასწავლებლის უპატივცემულაბა მუდამ მოსწავლედ დარჩება”- ფრიდრიხ ნიცშე
 - “ყველაფერი გონებაშია რასაც ფიქრობ ის ხდება”- ბუდა
- ოჯახში თუ ბავშვი არ იზრდება, იგი იღუპება:- ლაუბი
 - ღმერთმა მოგვცა ნათესავები... მაღლობა ღმერთს რომ მეგობრებს ჩვენ თავად ვირჩევთ...” – ეთელ უორტს მამფორდი
- ადამიანის გონება მის მუშტებზე უფრო ძლიერია:- რაბლოე
- უზჯობესია კიცხო საკუთარი შეცდომები ვიდრე სხვისი:- დემოკრიტე
- ვინც წინ არ მიდის, ის უკან მიჰყვება. ერთ ადგილზე დგომ ა არ არსებობს:- ბელინსკი
- ღმერთს გული გრძნობს და არა გონება. აი, რა არის რწმენა:- ტენდალი
- სიხარული სიცოცხლის შეგრძნებაა:- მარგოლიუსი
- აზროვნება დამაბულობაა, რწმენა კი – კომფორტი:- მარკუზე
- რა ცარიელია ადამიანის გული! და რამდენი სიბილწეა ამ სივარდიელში:- პასკალი

სახალისო ამოცანები

მე მყავს შვიდი ვაჟი. თითოეულ მათგანს თითო და ჰყავს. რამდენი შვილი მყოლია მე?

ძლიერ უყვარს მას ბანანი და თუ იგრძნო მისი სუნი, კენწეროზე მოექცევა, ის პრანჭია

ცხვრის ბეწვისგან დავამზადეთ აბრეშუმის ფართალი. ტყუილი თუ მართალი?

გიორგი უფროსია თავის ძმაზე 3 წლით. რამდენი წლით უფროსი იქნება 4 წლის შემდეგ?

რამდენი ბოლო აქვს ერთ ჯოხს?.....
რამდენი ბოლო აქვს ორ ჯოხს?.....
რამდენი ბოლო აქვს სამ ჯოხს?.....
რამდენი ბოლო აქვს ოთხნახევარ ჯოხს?

იმდენი უბრაგუნეს, აადინეს ბოლი, ცეკვის ინსტრუმენტი, ეწოდება

ტყეში ორნი წავიდნენ და ხუთი სოკო იპოვნეს. რამდენ სოკოს იპოვნინდნენ, ოთხნი რომ წასულიყვნენ?

წარმოვიდგინოთ, რომ თქვენ გემის კაპიტანი ხართ. გემზე არის 25 მეზღვაური. თითოეული მათგანი 25 წლისაა. რამდენი წლისაა კაპიტანი?

ცხვირით კვერცხი გამოტეხა, ამოხტა და იწივლა, ქათმის გვერდით დაწკაპუნობს პაწაწინა

სად დაიკარგა ერთი ლარი?

სასადილოში, პურის საქმელად, სამი კაცი შევიდა. როცა დანაყრდნენ, მეზუფეტემ იანგარიშა დანახარჯი და მოითხოვა 30 ლარი. თითოეულმა გადაიხადა 10 ლარი. როცა წამოვიდნენ, მეზუფეტემ ხელმეორედ დაიანგარიშა დანახარჯი და აღმოჩნდა, რომ 5 ლარი ზედმეტი გამოურთმევია.

ეს 5 ლარი იქვე მდგომ ზავშვს გაატანა კაცებისათვის გადასაცემად. ზავშვმა სამ კაცს თითო ლარი გადასცა, 2 ლარი კი თვითონ მიითვისა.

ახლა ვიანგარიშოთ: სამმა კაცმა გადაიხადა ათ-ათი ლარი, თითო ლარი კი უკან დაუბრუნეს. ე. ი. თითოეულმა დახარჯა 9 ლარი. სამივემ ერთად დახარჯა $3 \times 9 = 27$ (ლარი). ამას დავუმატოთ ზავშვის მიერ მიითვისებული 2 ლარი და გამოვა $27 + 2 = 29$ (ლარი). გადახდილი კი იყო 30 ლარი. სად დაიკარგა 1 ლარი?

პასუხი:

გამოცანები

1) ზამთრის ძილი უყვარს ძლიერ და მაისის ტკბილი თაფლი, არავისი ემინია, თუ გვერდით ყავს დედა - დათვი, ბუთბუზა და საყვარელი თქვი, ვინ არის? დათვის

2) ქაობების ბინადარი ციციანა და ამაყი, იბერება, თვალებს კარკლავს, თქვი, ვინ არის?

3) ერთ პატარა თაგუნას თავზე ქოლგა ახურავს, სულ დამ-დამე დაფრინავს თქვი, რა ჰქვია?

4) ერთი ციციანა მწერია, მწვანე როგორც მხალა, მადლა-მადლა დახტუნავს ეწოდება

5) ჩვენთან ზოოპარკში ნახავთ, მუდამ ტყისკენ ისწრაფვის, უწყინარი ცხოველია, გრძელკისერა

6) თურმე უყვარს ბეწვას წყალი და ვერ მივხვდი მე საწყალი ასე როგორ გახმებოდა, რომ ყოველდღე მესხა

7) ცხენს ფლოქვეზზე აჭედებენ ჭაზე რჩება მისგან კვალი, რვინა არის მოგრესილი, ალბათ მიხვდი, ჰქვია

8) აღმართ-აღმართ დავატარებთ, როცა ფიფქი ცვივა ციდან, დაღმართებში არხვინად დაგვაქროლებს. რაა?

9) რძის ნაწარმი მეცა ვარ, ენერჯის მარაგი, პურს წაუსვით, მიირთვით გემრიელი

10) უწყინარი ცხოველია და არ უთხრათ სიტყვა ძვირი, ყველას ტვირთს, რომ ეზიდება, მიტომ ხომ არ ჰქვია

11) ტყემლის ბიძაშვილი ვარ ხეზე მარხვეს ნიაგი, ტკბილი ვარ და ლურჯი ვარ, თქვით, ვინა ვარ!

12) ბალახებში იმალება, ქია არის გრძელი, მხამიანი ქვემწროშია, რა ყოფილა?

13) ცხენი არის, ოღონდაც ციციანა ზომა-წონის, ბავშვებს რომ ასეირნებს, ეწოდება

14) მომდერალი ჩიტი მყავს, დღე გალობით გალია, გარეთ ხომ არ გავაგდებ, გავუკეთე

15) თოვლისაგან გაგაკეთე, რა ახურავს თავზე? – ტაფა! ცხვირი კურდღელს მოუპარავს, თქვით, რა არის?

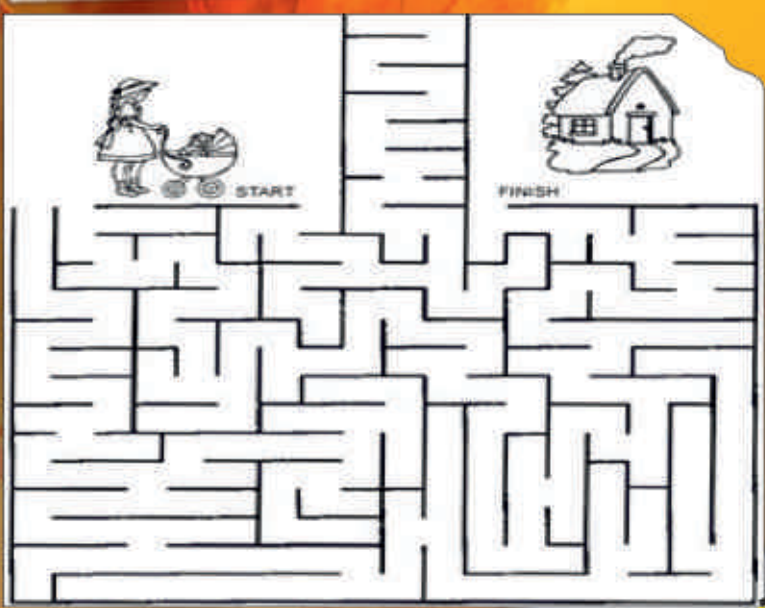
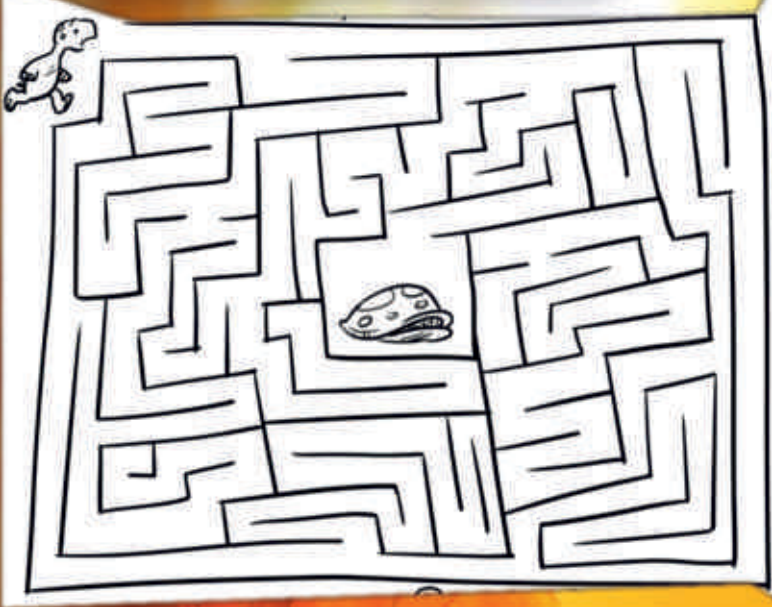
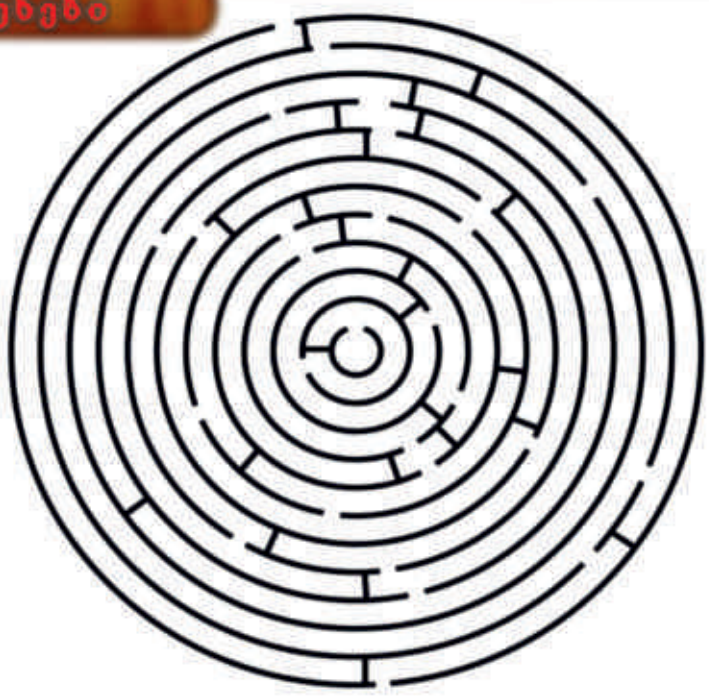
16) მწვანე ვარ და გასაზრდელად წყალი მინდა ბევრი ლიტრი, მე სალათის მშვენება ვარ და სახელად მქვია

17) დაზამთრდა და ქალაქს თავზე თეთრი ქუდი ეხურა... მიგვატოვეს ჩიტუნებმა მარტის თვემდე ეულად... მხოლოდ ერთი არ გვალატობს, დაგვკიკიკებს ერთგულად, პაწაწინა, მობუზული, თქვი, ვინ არის?

თავსატყეხები, ენის გასატყეხი.

თავსატყეხები

ენის განსატყვისი.

ჭინჭარში ჭიჭინობელა ჭიანურივით ჭიჭინებს.

თამთა თეფარ თუთას თქაფთქაფით ქამდა.

ყვავო, ყვავო, ყვანჩალა, აქ რამ მოგაჩანჩალა?

კაჭაჭში კაჭკაჭი ჭიანჭველას არ აჭაჭანებს.

აბლაბუდა, მაბლაბუდა, შიგ ობობა გაბლანდულა.

შარიანი შარისათვის შარს დაემებს შარა-შარა.

ეს შემშა საშასია! ეს შემშა საშასია! ეს შემშა საშასია!

ციყვი, ჩხიკვი, ციყვი, ჩხიკვი, ციყვი, ჩხიკვი,
ციყვი, ჩხიკვი, ციყვი, ჩხიკვი,

წამხედურმა წაიხედა, ცალი ფეხი წაიტეხა

ცივი ცვარი ცვივა ციდან, სცივა, სცივა
ციდა ცინდალს. ცხიკდა ცხიკო აცემინებს,
ციცქნა ცხვირი გაუცივდა.

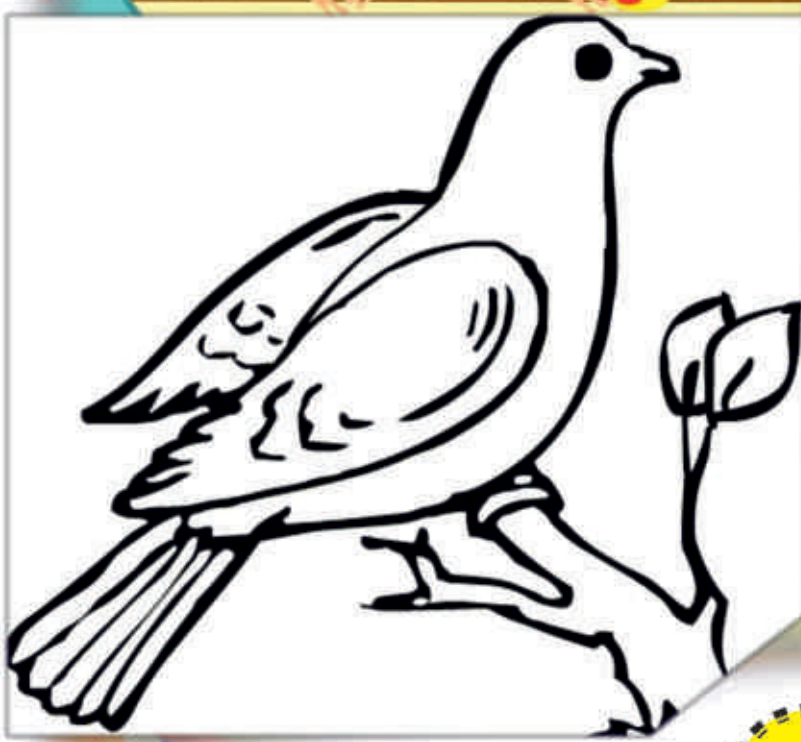
კაპარჭინა გურიშვილი გური კაპარჭინაშვილი
ჯავახია ჯოხიშვილი ჯოხი ჯავახიაშვილი

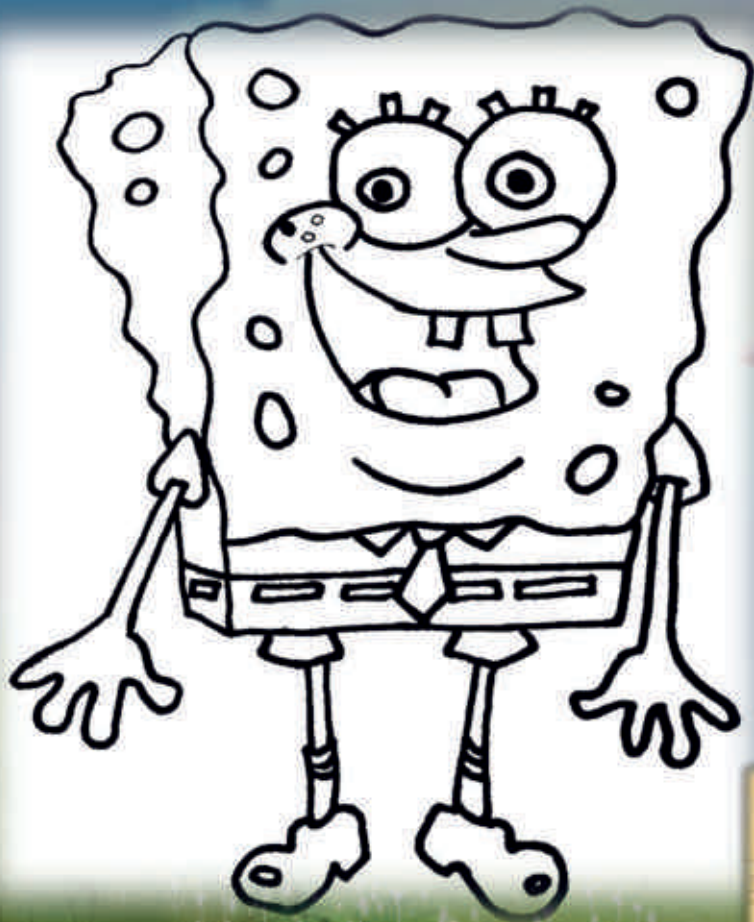
დაფაციცებულნი ფრინველნი უფრო
დაფაციფუცდებიან.

ნოორი ნანოორალში, რიონი ნარიონალში.

თოქალთო დავათოქალთუ დათოქალთოებულაო

გააფერადე

იპოვე განსხვავება

იპოვეთ 6 განსხვავება

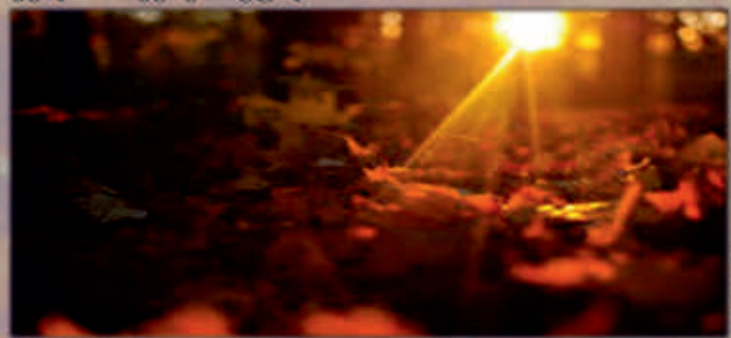

რამდენ განსხვავებას იპოვი?

ფოტოლცვენა

-თანდათან სუსხი შეერია ზაფხულის მზის მცხუნვარებას. შევცქერი ირგვლივ ბუნებას და სევდით მევსება გული...

-ნეტა რამ შეუცვალა ფერი მწვანედ მოხასხასე შინდორს? მცხუნვარე მზის სხივმა ხომ არა? იქნებ რძისფერმა ნისლმა? ბურანში რომ გაუხვევია ბუმბერაზი მთებში?

ნიავმა ჩაუქროლა მალლა ნაცნობ ტირიფებს, კაკლისა და ალუბლის, მსხლისა და ვაშლის ფესვმაგარ ხეებს, ჩამოუქროლა და დაერია ხეებს.

მიწაზე ყვითელმა ფოთლებმა ხალიჩა დააგეს. უცებ ჩემს წინ უმწეო, პაწია ალუბლის ფოთოლი დაეცა. „ფეხი არ დააბიჯო“ -შემომტირა შესაბრალისად, ფრთხილად ავიღე, გულში ჩავიკარი, მოვესათუთე და ვანუგეშე:

-ჩუ, ნუ სტირი პაწიავ! გაივლის სუსხიანი დღეები და კვლავ მოვა ზაფხული, ახალ სიცოცხლეს მოგიტანს და შენც მწვანედ დაიბადები. მოითმინე, ცოტაც მოითმინე.

უცებ ქარმა ძლიერ დაუბერა, ხელის გულზე ფაქიზად დადებული პაწია, უმწეო ფოთოლი მომტაცა და მალლა-მალლა გააქროლა. დიდხანს ატრიალა ჰაერში, შემდეგ კი სადღაც გადაკარგა.

მე კი გაუნძრევლად ვიდექი, დიდხანს ვუცქეროდი ალუბლის ფოთოლს, ნაღვლიანად ვფიქრობდი მის ბედზე და ჩემს ამოწმ ნუგეშზე!

თამუნა კორჩხელი

უღრანს ტყეში მოსული ვარ... მანამ ცოცხალი ვარ, ჩემის სილამაზით დავატკობ ტყეს, ბალახს და იმ გაღმადამ გამომცქერალს გულხავსიანს კლდესა, სურნელებას მივაფრქვევ არე-მარეს. ყველას ვუყვარვარ: აგერ იმ დამპალს ყუნწს თვალი სულ ჩემსკენ უჭირავს. მიცინის ხოლმე, უნდა ჩემთან მოვიდეს, – მაკოცოს, მაგრამ არ შეუძლიან, მხოლოდ შორიდან გამიცინებს, გაიღიმება საცოდავი, თუმცა უშნოდ, მაგრამ გულკეთილობა-კი დიდი გადაეფინება ხოლმე პირზედ.

განა მარტო იმას უხარიან ჩემი სიცოცხლე? წვერხმელი ხეებიც მე დამხარიან ზევიდამ, თვითონ თავშიშველნი, ტოტებს მე მაფარებენ: ჩვენს იას არ შეგვიცივდეს, ან არაფერმა არ აწყინოსო. პირდაპირ შხაპუნა წვიმას არ უშვებენ ჩემამდის; წვიმას შეუძლიან ერთბაშად ჩამომაცალოს ფოთლები. უფოთლებოდ ყოფნა და სიკვდილი ჩემთვის ერთია. არა, ხეები: არყი, წიფელი, თხილი, თამელი, დუდგულა გარშემო მეხვევიან და მყარაულობენ, წვიმის ნამს ინახავენ ტოტებით, ფოთლებით და მერე ნელნელა მამცვრევენ პირზედ თითო-ოროდ ნამობით, პირსა მხანენ. მე ყელს მოვიღერებ და ვინატრებ, ნეტა სიმღერა შემემლოს, ნეტავი დამბადებელს ჩემთვის ნიჭი მოეცა, რომ მექო მალლა ცა და ღრუბელი, მზე, ეს ჩემი მფარველი ხეები, ეს მთები, ის ჭალები და ღაბუა ჩიტები, რომელნიც ხმელს, ყვითელს ფოთლებში წითლის და მწვანის ფრთა-ბუმბულით ჩემს წინ დაგოგვენ და ხანდახან შემომჭიკჭიკებენ პირში, მათამაშებენ, უხარიანთ ჩემი სიცოცხლე. ჩემი ერთის თვის სიცოცხლე სხვის ოცდაათხის თვის სიცოცხლეს სჯობია, მაგრამ დიდხანს სიცოცხლეს კი დანატრებული ვარ. დილას ერთმა "წიფლის-ჩიტამ" ჩემს ახლოს იგალობა, ლამაზი რამ იყო, – ყელწითელი, ღაბუა; იმასაც ჩემსავით თავი მოსწონდა, იხედებოდა გულზედ და მხრებზედ; ყველას მოსწონს თავი, ყველას უხარიან სიცოცხლე, ყველას უყვარს ბუნება

გუშინ ცამ იქექა. ქექა-ქუხილი ჩვენ არ გვაშინებს: ქუხილი წვიმის მომასწავებელია და წვიმა ხომ ძუძუს გვაწოვებს დედამიწის გულზე. მზე – მამაა, ზევიდამ დაგვყურებს და გვეალერსება, თვალ-ყურს გვაღვენებს. წვიმის მოსვლა მცენარეთ უხარიანთ, – უხარიანთ, ყელამდის სიხარულით მოიყარნენ; ეხლა ისინი ახალ კაბებს და ქათიბებს ჩაიცმენ. აი ეს ორი დღეა, რაც ჩემი დობილი სასუტელაც^[1] ამოჩნდა; უხარიან, უხარიან საცოდავს, სულ თავს იქნევს დაბლა და მალა, უკრავს თავს დედამიწას, მზის სინათლეს, მეჩურჩულება, ზღაპრებს მიაშობს სიცოცხლეზე, სიყვარულზე; ხანდახან კიდევ გაიკასკასებს, გადმამეხვევა და მაკოცებს. გუშინ დილით მე და ჩემმა დობილმა ორივემ ვიტყვი.

რა შეუბრალებელია კაცი?! რასაც კი დაინახავს, უნდა რომ თავის სასარგებლოდ მოიხმაროს. ალბათ ვერ აფასებს ჩვენს სილამაზეს! ჩვენ წინ კაცმა გამოიარა, ცალს მხარზედ ცული ედო, მეორეზედ თოფი ეკიდა. მიადგა ერთს მშვენიერს ტოტგადართხმულს წიფელს, დაუშინა ცული და წააქცია. საბრალო, როდესაც წაიქცა, დაიკვნესა. ჩვენს იქით გუგულისკაბა^[2] ამოსულიყო და ჯერ ხმელს, ჩამოსულს ფოთოლს არ ამოსცილებოდა. როდესაც ხე წაიქცა, გადიყრინა ზევიდამ ფოთლები და წითლად გამოჩქყვინდა, ცრემლები დასხმოდა ჩაღრმავებულს გულში.

შუადღის დროს დაღალულ-დაქანცული ქედანი მოვიდა და დაჯდა ჩვენს წინ თელის ტოტზე და დაიწყო ლუღუნა. უხაროდა იმასაც გაზაფხულის მოსვლა და ის, რომ მშვიდობით ნახა კიდევ ნაცნობი ადგილი. უცებ თოფი გავარდა, ქედანმა ხმა გაკმინდა, ჯერ ფეხით ჩამოეკიდა ტოტზე, შემდეგ პირს ჩამოვარდა, ჩემს წინ დაეცა. სისხლი წამოუვიდა ნისკარტიდან და თვალები დახუჭა; გადმონადენი სისხლი წვეთ-წვეთად დაეტყო ფოთლებზე. მე და სასუტელას კანკალი მოგვივიდა... მე გარკვევით არაფერი მესმის, მხოლოდ რაღაც ბუბუნა, გრიალი, ბუნდი ჟრიაბული მოდის ჩემამდის.

ვაჟა-ფშაველა

შენიშვნები:

[1], [2] მცენარეა

ფასი: სახელმწიფოებლო.